

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Meld. St. 12

(2025–2026)

Melding til Stortinget

Eksport av forsvarsmateriell fra Norge og eksportkontroll i 2025

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Meld. St. 12

(2025–2026)

Melding til Stortinget

Eksport av forsvarsmateriell fra Norge og
eksportkontroll i 2025

Innhold

1	Sammendrag	5	5	Internasjonalt samarbeid	59
			5.1	Wassenaar Arrangement (WA)	59
2	Innledning	8	5.2	Missile Technology Control Regime (MTCR)	60
2.1	Åpenhet om eksporten av forsvarsmateriell	8	5.3	Nuclear Suppliers Group (NSG)	60
2.2	Eksport i en krevende tid	9	5.4	The Australia Group (AG)	60
2.3	Militær støtte til Ukraina	11	5.5	Våpenhandelsavtalen (Arms Trade Treaty – ATT)	61
3	Eksporten av forsvarsmateriell fra Norge i 2025	12	5.6	Nordisk-baltisk samarbeid (NB8)	62
3.1	Om statistikken og tallene	12	5.7	Samarbeidet med EU	63
3.2	Hovedtrekkene ved eksporten i 2025	13	5.7.1	EUs nye felles posisjon om eksportkontroll av forsvarsmateriell	63
3.3	Eksport av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til Ukraina	15			
3.4	Hvor eksporterer Norge mest til?	16	6	UDs ansvar for politikk og regelverk	66
3.5	Ny eksport til land som tidligere har vært suspendert	18	6.1	Styring av DEKSA	66
3.6	Flerbruksvarer til militær sluttbruk	19	6.2	Politikk- og regelverksutvikling ...	66
3.7	Avslag på eksportlisens	19	6.2.1	Tydligere kontroll med teknologioverføring	66
			6.2.2	Endringer i norsk politikk og praksis	68
4	Statistikk over eksporten fra Norge	21	6.2.3	Oppdateringer av varelistene	69

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Meld. St. 12

(2025–2026)

Melding til Stortinget

Eksport av forsvarsmateriell fra Norge og eksportkontroll i 2025

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 19. juni 2026,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Sammendrag

Meldingen som nå legges frem, er den 31. i rekken siden den første gang ble fremlagt i 1997.

Meldingen redegjør for eksporten av våpen, ammunisjon og annet militært materiell, relatert teknologi og tjenester til militære formål (heretter omtalt som forsvarsmateriell) fra norske bedrifter i 2025. Meldingen gir også informasjon om eksporten av flerbruksvarer til militær sluttbruk i utlandet.

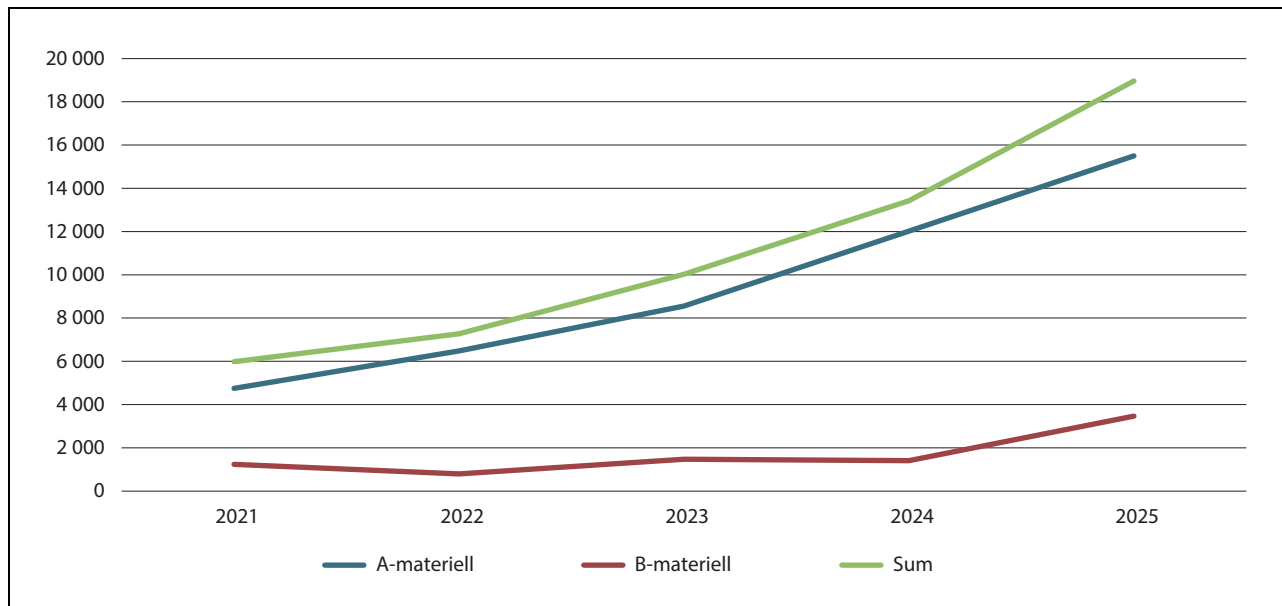
Formålet med eksportkontroll er å sikre at eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer fra Norge skjer i tråd med norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Den skal også sikre at eksporten ikke bidrar til spredning av masseødeleggelsesvåpen (kjernefysiske, kjemiske og biologiske våpen) og leveringsmidler for slike våpen.

Russlands folkerettsstridige fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022 har bidratt til en dramatisk endret sikkerhetssituasjon i Europa. Vi befinner oss nå i den mest alvorlige sikkerhetssituasjonen siden andre verdenskrig. Dette får tydelige konsekvenser for Norges arbeid med eksportkontroll.

Norsk eksportkontrollpolitikk må legge til rette for at vi kan støtte Ukraina i landets legitime forsvarskamp, samt styrke vår egen, europeisk og alliert sikkerhet. Det er behov for å bygge opp norsk og europeisk forsvarsindustri i en helt annen skala enn vi har sett på mange tiår. Norsk eksportkontroll må praktiseres på en måte som ivaretar dette behovet.

Hvem vi eksporterer norsk forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og kunnskap til påvirker andre lands militære evne og styrkeforholdet mellom dem. I en verden preget av økende geopolitisk spenning og uro, er det viktig å hindre at sensitive norske varer og teknologi avledes og havner i uønskede tredjeland i strid med norske sikkerhetsinteresser. Eksportkontroll er sikkerhetspolitikk i praksis.

Regjeringen vil fortsatt legge til rette for at forsvarsindustrien har så tydelige og forutsigbare vilkår som mulig for sin eksportaktivitet. Regjeringen vil også vise størst mulig åpenhet rundt eksport av norsk forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk innenfor de begrens-

Figur 1.1 Utvikling i verdi av eksporten av forsvarsmateriell 2021–2025 (A- og B-materiell) i milliarder NOK. Kapittel 3 redegjør i detalj for eksporten.

Kilde: DEKSA

ninger som følger av taushetsplikten i eksportkontrollloven.

Kontrollen for å hindre spredning av flerbruksvarer og teknologi til masseødeleggelsesvåpen (MØV) eller terrorformål er i hovedsak basert på arbeidet i det multilaterale eksportkontroll-samarbeidet.

Eksport av forsvarsmateriell er utelukkende gjenstand for nasjonale beslutninger. Norge følger imidlertid de samme internasjonale eksportkontrollregimene som EUs medlemsland, og EUs kontrollister er de samme som brukes i den norske eksportkontrollforskriften.

Eksportkontrollloven og eksportkontrollforskriften er det juridiske rammeverket for norsk eksportkontroll. Disse etablerer formålet med eksportkontrollen, lisensplikten, og utdyper plikter for den som må søke om lisens. Alle søknader om eksport av forsvarsmateriell vurderes grundig innenfor rammen av Utenriksdepartementets (UD) retningslinjer for behandling av søknader om eksport av forsvarsmateriell, samt teknologi og tjenester for militære formål.

Meldingen er den andre som legges frem etter at Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA) ble etablert 1. januar 2025. DEKSA la i april frem sin første årsrapport hvor det redegjøres for direktoratets virksomhet, inkludert oversikt over behandlede eksportkontrollsaker.

Årets melding til Stortinget avgrenses mot DEKSAs årsrapport. Sanksjoner legger også

begrensninger på norsk eksport, men det avgrenses mot dette temaet i meldingen. Meldingen konsentrerer seg om å gi en utfyllende og aktualisert redegjørelse for eksporten i 2025 og arbeidet på eksportkontrollfeltet. Meldingen omtaler også forskriftsendringene som ble gjort i august 2025 for å tydeliggjøre kontrollen med teknologioverføring. Meldingen vil i mindre grad omtale det internasjonale ikke-spredningsarbeidet og heller ikke gjengi de faste rammene og organiseringen av norsk eksportkontroll som finnes i tidligere stortingsmeldinger.

Om eksporten i 2025

Norske bedrifter eksporterte i 2025 forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk, teknologi, tjenester mv. til en verdi av om lag 21,3 mrd. kroner. Dette utgjør en økning på 31 % fra 2024, hvor den samlede eksporten var på om lag 16,2 mrd. kroner. Det viser at eksporten og etterspørselen etter norsk forsvarsmateriell fortsetter å øke og reflekterer den skjerpede sikkerhetspolitiske situasjonen vi står i.

Av den totale eksporten på 21,3 mrd. kroner, utgjorde A-materiell (våpen, ammunisjon og visse typer militært materiell) om lag 15,5 mrd. kroner (ca. 73 %) og B-materiell (øvrige forsvarsrelaterte varer) om lag 3,5 mrd. kroner (ca. 16 %). Utførsel av teknologi, reparasjoner, tjenester og formidling kom i tillegg.

Verdien av eksporten av flerbruksvarer til militær sluttbruk i 2025 var på om lag 760 mill. kroner, mot om lag 807 millioner kroner i 2024, altså en svak reduksjon.

I 2025 gikk hovedvekten av den totale eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk til mottakere i NATO-land og andre europeiske land. Dette samsvarer med tidligere år. Samtidig som eksporten av forsvarsmateriell har økt betraktelig de siste årene, ser vi altså at det er leveranser til allierte og nærstående land som i hovedsak står for veksten.

Eksporten til NATO-land og andre europeiske land utgjorde i 2025 om lag 91 % av all eksport av A-materiell og om lag 94 % av eksporten av B-materiell.

Også i 2025 var USA den største mottakeren av forsvarsmateriell fra Norge, med en samlet verdi på om lag 5 mrd. kroner. De andre største mottakerne i 2025 var henholdsvis Ukraina (om lag 3 mrd. kroner), Tyskland (om lag 2 mrd. kroner), Romania (om lag 1,3 mrd. kroner), Storbritannia (om lag 1,2 mrd. kroner), og Australia (om lag 1,1 mrd. kroner). I 2025 var Ukraina den største mottakeren av flerbruksvarer til militær sluttbruk til en verdi av 235 mill. kroner. Norges samlede militære støtte til Ukraina gjennom Nansen-programmet (72,5 mrd. kroner i 2025) favner langt videre enn eksporten reflektert i denne statistikken.

I 2025 så vi den første eksporten av forsvarsmateriell til Tyrkia siden normaliseringen av eksport av forsvarsmateriell til landet. Norske bedrifter eksporterte forsvarsmateriell for om lag 16,4 mill. kroner til Tyrkia i 2025, det meste av dette B-materiell.

For første gang siden 2019 eksporterte Norge i 2025 forsvarsmateriell til De forente arabiske

emirater (FAE), hovedsaklig B-materiell. Eksporten var av lav verdi, om lag 2,2 mill. kroner.

Om inndelingen av meldingen

Kapittel 2 redegjør innledningsvis for arbeidsdelingen mellom UD og DEKSA. Dernest redegjør meldingen for regjeringens ønske om åpenhet om eksport av forsvarsmateriell fra Norge og begrensningene som følger av den lovbestemte taushetsplikten. Kapittelet beskriver videre den sikkerhetspolitiske situasjonen og hvordan den påvirker norsk eksport og arbeidet med eksportkontroll. Eksporten til Ukraina omtales også.

Kapittel 3 og 4 gir en oversikt over den faktiske eksporten av forsvarsmateriell fra Norge i 2025. Omtalen av eksporten og statistikken gir informasjon om hva slags varer, teknologi og tjenester som har blitt eksportert til hvilke land, avslag på søknader om eksportlisens, om bedriftene som står bak eksporten, med mer. Grunnlaget for statistikken er rapportert inn av bedriftene til DEKSA i tråd med vilkårene for eksportlisens.

Kapittel 5 redegjør for hvordan det internasjonale samarbeidet om eksportkontroll har foregått og utviklet seg i 2025. Arbeidet i de multilaterale eksportkontrollregimene og Våpenhandelsavtalen omtales særlig. I tillegg redegjøres det for samarbeidet med EU og hvordan Norge vurderer utviklingen av EUs eksportkontroll.

Kapittel 6 beskriver UDs ansvar for utviklingen og endringer i regelverket og retningslinjene for eksportkontrollen. Endringene i eksportkontrollforskriften om teknologioverføring omtales særlig. UDs styring av og samarbeid med DEKSA gjennom 2025 redegjøres også for.

2 Innledning

Utenriksministeren er konstitusjonelt ansvarlig for norsk eksportkontroll. DEKSA overtok 1. januar 2025 som nasjonal fagmyndighet for eksportkontroll og sanksjoner i Norge.¹ Ansvar for saksbehandling av lisenser og veiledning om regelverket ble da overført fra UD.

UDs hovedoppgaver etter etableringen av DEKSA er å drive utvikling av politikken og regelverket, være klageinstans for vedtak, lede det internasjonale eksportkontrollarbeidet, og ha ansvaret for faglig styring av DEKSA.

DEKSA har i løpet av 2025 gitt oppdatert veiledning om eksportkontroll på sine nettsider, i offentlige arrangementer, og i møter med bedrifter. DEKSA leverte i april 2026 sin første årsrapport. Denne stortingsmeldingen må ses i sammenheng med og avgrenses mot DEKSAs årsrapport.² Årets melding er derfor noe kortere enn de siste års meldinger. Sanksjoner legger også begrensninger på norsk eksport, men det avgrenses mot dette temaet i meldingen. UD har i meldingen konsentrert seg om å gi en utfyllende og aktualisert redegjørelse av eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk i 2025, og arbeidet på eksportkontrollfeltet i året som har vært. Meldingen beskriver også forskriftsendringene som ble gjort i august 2025 for å tydeliggjøre kontrollen med teknologi-overføring.³ Meldingen omtaler i mindre grad det internasjonale ikke-spredningsarbeidet og gjengir heller ikke de faste rammene og organiseringen av norsk eksportkontroll som finnes i tidligere stortingsmeldinger.

2.1 Åpenhet om eksporten av forsvarsmateriell

Regjeringen har som mål å utvise størst mulig åpenhet om eksport av forsvarsmateriell innenfor rammene av den lovbestemte taushetsplikten.

Etter eksportkontrollloven § 2 har enhver taushetsplikt om den informasjonen de får kunnskap om etter loven, også myndighetene selv.⁴ Denne strenge taushetsplikten går lengre enn det som følger av forvaltningsloven. Det er en grunnleggende forutsetning for at industrien, kunnskapssektoren, privatpersoner og andre som må søke om eksportlisenser, skal kunne gi og behandle den nødvendige og sensitive informasjon på en trygg måte. Det at informasjon er blitt gjort kjent offentlig av en bedrift eller media, fritar ikke myndighetene for taushetsplikten i konkrete saker. Derfor omtales ikke enkeltsaker i denne meldingen, og tallene for eksport presenteres samlet.

Den årlige meldingen om eksport av forsvarsmateriell fra Norge har vært lagt fram siden 1997. Meldingen har utviklet seg til å gi betydelig innsyn i den faktiske eksporten. I tillegg gir den informasjon om hvordan politikk og regelverk har utviklet seg. Den redegjør for UDs arbeid med eksportkontroll, hva som har skjedd i det nasjonale og internasjonale samarbeidet, og hvordan aktuelle bestemmelser praktiseres etter UDs retningslinjer.⁵

Innsikt i politikken og regelverket for eksportkontroll bidrar til kunnskap og forutsigbarhet for forsvarsindustrien og andre aktører. Betydningen av innsyn i norsk eksport av forsvarsmateriell og flerbruksvarer, politikken og regelverket, vokser i takt med den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen og økningen i eksport fra Norge.

Regjeringen vil videreføre praksisen med å konsultere Stortingets organer dersom det finnes særskilte omstendigheter i enkeltsaker om eksportkontroll. Gjennom året har utenriksministeren også svart på skriftlige spørsmål fra Stortinget, og spørsmål fra media og sivilsamfunnet, om norsk eksportkontroll. Sammen med Stortingets behandling av meldingen, inkludert åpen høring hvor forsvarsindustrien og organisasjoner deltar med inn-

¹ www.deksa.no

² <https://deksa.no/arsrapport/>

³ Forskrift om eksport av forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og tjenester – www.lovdata.no

⁴ Lov om kontroll med eksport av strategiske varer, tjenester og teknologi m.v. – www.lovdata.no

⁵ Retningslinjer for Utenriksdepartementets behandling av søknader om eksport av forsvarsmateriell, samt teknologi og tjenester for militære formål – www.regjeringen.no

legg, gir dette parlamentarisk og offentlig innsyn og legger til rette for diskusjon.

Norge bidrar også internasjonalt til åpenhet om våpeneksport. Et engelsk sammendrag av meldingen publiseres hvert år. I tillegg rapporterer Norge årlig og offentlig om eksport og import av konvensjonelle våpen til FNs våpenhandelsavtale (Arms Trade Treaty – ATT)⁶, til FNs register over handelen med konvensjonelle våpen (United Nations Register of Conventional Arms – UNROCA)⁷, og til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) om nasjonal praksis og prosedyrer for eksport av konvensjonelle våpen.⁸ Internasjonal rapportering bidrar til en informert offentlig debatt om denne delen av norsk sikkerhetspolitikk, og til å demonstrere viktigheten av åpenhet også for andre land.

Til sammen gir Norge en detaljert fremstilling av den faktiske eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær bruk.

⁶ thearmstradetreaty.org/annual-reports.html

⁷ www.unroca.org

⁸ www.osce.org/forum-for-security-cooperation/593372

2.2 Eksport i en krevende tid

Russlands folkerettsstridige fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022 har bidratt til en dramatisk endret sikkerhetssituasjon for Norge og Europa. Russlands brutale krigføring mot Ukraina fortsetter med full styrke. Samtidig er det krig i Midtøsten, og stormaktsrivaliseringen er tiltakende. På kort tid har verden blitt farligere og mer uforutsigbar. Vi befinner oss nå i den mest alvorlige sikkerhetssituasjonen siden andre verdenskrig. Dette får en rekke konsekvenser for Norges arbeid med eksportkontroll.

Det bærende prinsippet i norsk eksportkontroll er at eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk alltid skal ivareta Norges sikkerhets- og forsvarspolitiske interesser. Norsk forsvarsindustri er en viktig og integrert del av norsk sikkerhets- og forsvarspolitikk, og bidrar til både nasjonal og alliert sikkerhet og forsvarsevne.

Den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen har medført at Norge raskt må styrke sin forsvarsevne. I rammen av NATO skal Norge også bidra til at Europa tar langt større ansvar for egen sikkerhet.

Figur 2.1 Norsk F-35 på Evenes flystasjon. F-35 er et amerikansk kampfly som produseres i USA med enkelte deler og komponenter fra norsk industri.

Foto: Fabian Helmersen / Forsvaret

Russlands ulovlige angrepskrig mot Ukraina har også medført en stor økning i behovet for forsvarsmateriell i europeiske land. Det er økt etterspørsel hos norske forsvars- og sikkerhetsbedrifter, noe en økning i eksport på 31 % i 2025 tydelig viser. Utvikling innen forsvarsindustrien forutsetter styrket forsvars- og forsvarsindustrielt samarbeid med europeiske land, og tilknytningen til EU- og NATO-initiativer blir også viktigere.

For at norsk industri fortsatt skal kunne være relevant og forutsigbar for allierte, er det viktig at de nasjonale rammebetingelsene som regulerer eksporten er stabile. Samtidig er det helt avgjørende at rammene for eksportkontrollen tilpasser seg den geopolitiske utviklingen. Dette stiller blant annet krav til norske myndigheter om å møte den økte mengden lisenssøknader og behov for veiledning på en forutsigbar måte for næringslivet og kunnskapssektoren. En effektiv håndheving av eksportkontrollen bidrar til å sikre en levedyktig forsvarsindustri og leveringssikkerhet for Norge og våre allierte.

Hvem vi eksporterer norsk forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og kunnskap til, påvirker andre lands militære evne og styrkeforholdet mellom dem.

I en verden preget av økende geopolitisk spenning og uro, er det viktig å hindre at norske varer og teknologi som kan brukes militært, avledes og havner i uønskede tredjeland i strid, med norske sikkerhetsinteresser. PST skriver i sin ugraderte nasjonale trusselvurdering for 2026 at statlige trusselaktører benytter ulovlige, fordekte metoder i forsøk på å anskaffe norsk teknologi som er underlagt eksportkontroll og sanksjonsregelverk.⁹

Stormaktsrivaliseringen vi er vitne til innebærer også et økonomisk og teknologisk kappløp. Norge må håndtere mer komplekse spørsmål i skjæringspunktet mellom sikkerhet, økonomi og teknologi. Teknologi er ikke lenger bare et grunnlag for verdiskaping, men har direkte betydning for sikkerhetspolitikk, handelspolitikk, verdipolitikk og suverenitet. Norge må også styrke arbeidet for å ivareta vår økonomiske sikkerhet. Dette er blant annet slått fast som en hovedprioritet i Norges nasjonale sikkerhetsstrategi.¹⁰ Eksportkontroll er et av mange verktøy for økonomisk sikkerhet.

⁹ Nasjonal trusselvurdering (NTV) 2026 – www.pst.no

¹⁰ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-sikkerhetsstrategi/id3099304/>

Figur 2.2 Utenriksminister Espen Barth Eide med Ukrainas utenriksminister Andrii Sybiha i Oslo i oktober 2025.

Foto: Torbjørn Kjosvold / Forsvaret

2.3 Militær støtte til Ukraina

Russlands krig og aggresjon mot Ukraina representerer en direkte trussel mot fred og sikkerhet i hele Europa. Norge skal forbli en sterk og langsiktig støttespiller for Ukraina. Vår støtte er et uttrykk for solidaritet med Ukraina og det ukrainske folk, respekt for folkeretten, og samtidig en kritisk investering i norsk og europeisk sikkerhet.

Gjennom Nansen-programmet bidrar Norge med sivil og militær hjelp til Ukraina. Nansen-programmet er et flerårig støtteprogram for Ukraina med tverrpolitisk forankring på Stortinget. Siden Nansen-programmet ble opprettet i 2023 har programmet blitt utvidet og har nå en ramme på 274,5 mrd. kroner for perioden 2023–2030. I desember 2025 vedtok partiene på Stortinget 85 mrd. i støtte til Ukraina i 2026. Nansen-programmet for Ukraina inkluderer militær og sivil støtte. Den sivile støtten omfatter også humanitær bistand. Noe av den sivile støtten går også til Moldova, som er det nabolandet som er hardest rammet av Russlands angrepskrig.

Programmet er den største støtteordningen til et land i krig i norsk historie.¹¹

Norsk eksportkontrollpolitikk må legge til rette for at vi kan støtte Ukraina i deres legitime forsvarskamp, samt styrke vår egen, europeisk og

alliert sikkerhet. Norge og andre alliertes støtte til Ukraina forblir avgjørende for å hjelpe Ukraina med å stå imot Russlands utmattelseskrig. Ukraina er helt avhengig av tilgang på luftvern, missiler, artillerigranater, droner og annet forsvarsmateriell for å kunne fortsette å forsvare seg.

Norge har tatt ekstraordinære skritt ved å donere våpen og annet militært materiell til det ukrainske forsvaret. Det har også blitt åpnet opp for at norske bedrifter kan søke om eksportlisens for direkte salg av forsvarsmateriell til Ukraina, og det er blitt tillatt med teknologioverføring fra Norge for å kunne etablere produksjonskapasitet i Ukraina. Norske bedrifters leveranser til Ukraina er kritiske for at vår militære støtte forblir så effektiv som mulig.

Norsk våpenstøtte til Ukrainas legitime forsvarskamp er langsiktig, effektiv, og den skal være basert på Ukrainas egne behov. Regjeringen vurderer nye tiltak for militær støtte fortløpende. Meldingens kapittel 3 og 4 redegjør for eksporten av lisenspliktige varer, teknologi og tjenester til Ukraina i 2025. Det er viktig å understreke at tallene i denne meldingen kun representerer en brøkdel av den totale militære støtten fra Norge til Ukraina. Dette omtales nærmere i kapitlene. Den teknologiske utviklingen i ukrainsk forsvarsindustri har vært stor, og norsk støtte utvikles til et sterkt partnerskap med Ukraina.

¹¹ Nansen-programmet for Ukraina – www.norad.no

3 Eksporten av forsvarsmateriell fra Norge i 2025

3.1 Om statistikken og tallene

Statistikken i meldingen redegjør for den faktiske eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk fra norske bedrifter i 2025. Oversikten i dette kapitlet viser den reelle verdien av eksporten, dvs. slik bedriftene har fakturert for varene, teknologien og tjenestene som krever lisens etter eksportkontrollforskriftens varelistere. Når en bedrift får innvilget lisens for en eksport, plikter den å rapportere om utførselen til DEKSA i henhold til vilkår for lisensen. Tallene i meldingen er basert på denne innrapporteringen. Eksport som ikke krever lisens, er altså ikke omtalt.

Tallene for eksporten viser aktuelle økninger og reduksjoner i verdien av eksport, men reflekterer også i stor grad naturlige variasjoner i leveransene. Industriens eksport styres primært av etterspørsel i markedet. Eksportkontrollregelverket og politikken setter rammene for hva som kan tillates å bli eksportert og til hvem, men styrer ikke hva som blir etterspurt fra norsk forsvarsindustri, eller av hvem. Variasjoner i verdien fra år til år kan skyldes at leveranser under en kontrakt foregår i flere trinn, og tidspunktet for levering kan bli annerledes enn planlagt. Valutasingninger og inflasjon gjør seg også gjeldende.

Informasjon som ikke deles

Informasjon om antall varer som er levert og lisenser som er innvilget deles ikke. Verdiene eller leveransene knyttes heller ikke direkte til de enkelte bedriftene. UD vurderer at taushetsplikten som følger av eksportkontrollloven, så vel som kommersielle, utenriks-, sikkerhets- og forsvarspolitiske hensyn, ikke gjør det mulig å dele disse opplysningene. Dersom antall leveranser og lisenser legges til det allerede detaljerte bildet, vil dette ha negativ innvirkning på norsk forsvarsindustri sin konfidensielle og konkurransesensitive informasjon. I tillegg vil informasjonen kunne bidra til å angi størrelser på mottakerlandets militære kapasiteter.

Oversikten inneholder ikke opplysninger om midlertidig utførsel av varer for demonstrasjon i utlandet, eller varer som har blitt returnert til

Norge etter å ha vært midlertidig i utlandet i forbindelse med en reparasjon. Disse typene utførsel krever også lisens, men er ikke å regne som permanent eksport.

Endringer i årets statistikk

I årets melding er noe informasjon fjernet sammenliknet med tidligere års meldinger. Dette gjelder oversikten over behandlede eksportkontroll saker, som nå gis i DEKSAs årsrapport. Tabellen over eksport av håndvåpen er fjernet, da samme informasjon deles offentlig av Norge i den årlige rapporteringen til ATT, som kommer ut i juni 2026. Samtidig er det lagt til nye figurer som viser de største mottakerne av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk. I tillegg er de fleste tabellene i meldingen blitt forenklet for leservennlighet ved at de nå angir årets tall sammenliknet kun med fjorårets. Før har tall for flere år tilbake vært presentert. Statistikken for 2023 og bakover er tilgjengelig i de tidligere fremlagte stortingsmeldingene. Det gjøres også oppmerksom på at i årets melding oppgis verdiene i tabeller i hele kroner, mens det tidligere år har vært flere tabeller hvor verdien var oppgitt i hele 1000 NOK.

Eksporten er fremstilt i følgende tabeller, figurer og oversikter:

- Tabell 4.1 Utviklingen i verdi av eksport av forsvarsmateriell 2021–2025 i NOK
- Tabell 4.2 Eksport i verdi av A- og B-materiell i 2025 fordelt på varekategoriene i vareliste I i prosent og NOK
- Tabell 4.3 Fordeling av eksport av A- og B-materiell på land (2024–2025) i NOK
- Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK
- Tabell 4.5 Eksport av tjenester for utenlandske oppdragsgivere i 2025 knyttet til vareliste I i NOK
- Tabell 4.6 Verdi av reparasjoner utført i Norge for utenlandske oppdragsgivere i 2025 i NOK

Tabell 4.7	Eksport av flerbruksvarer på vareliste II til militær sluttbruk i 2025 i NOK
Tabell 4.8	Eksport av beskyttelsesutstyr for humanitære formål i 2025
Figur 4.1	Utviklingen av eksport av forsvarsmateriell 2021–2025 i NOK
Figur 4.2	Eksport i verdi av A- og B-materiell i 2025 fordelt på regioner i NOK
Figur 4.3	Eksport i verdi av A- og B-materiell i 2025 fordelt på regioner i prosent
Figur 4.4	Eksport av A-materiell i 2025 fordelt på varekategoriene i vareliste I
Figur 4.5	Eksport av B-materiell i 2025 fordelt på varekategoriene i vareliste I
Figur 4.6	Største mottakere av forsvarsmateriell fra Norge i 2025 (over 100 MNOK)
Figur 4.7	Mottakere av flerbruksvarer til militær sluttbruk i 2025
Oversikt 1	Forsvarets utførelse av eget materiell for etterforsyning, reparasjon, retur og egne styrker

Oversikt 2	Politiets utførelse av eget materiell
Oversikt 3	Bedrifter som har rapportert eksport i 2025

3.2 Hovedtrekkene ved eksporten i 2025

I 2025 eksporterte norske bedrifter forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk, teknologi, tjenester mv. for om lag 21,3 mrd. kroner. Dette er en økning i eksporten på 31 %, mot om lag 16,2 mrd. kroner i 2024. Dette viser at eksporten og etterspørselen etter norsk forsvarsmateriell fortsetter å øke og reflekterer den skjerpede sikkerhetspolitiske situasjonen.

Til sammenligning var eksporten i 2019, før pandemien og før Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i 2022, på knapt 5,7 mrd. kroner. Fra 2019 til 2025 har det altså vært en økning i eksporten på om lag 274 %.

Boks 3.1 Kategorier i vareliste I – forsvarsrelaterte varer

Figur 3.1

- ML1** Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter
- ML2** Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter
- ML3** Ammunisjon og tennmekanismer
- ML4** Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter
- ML5** Ildledningsutstyr og tilhørende varslingssystemer og komponenter
- ML6** Kjøretøy og komponenter

- ML7** Kjemisk eller biologisk giftige midler, radioaktive materialer samt utstyr og utgangsstoffer
- ML8** Energetiske materialer samt utgangsstoffer
- ML9** Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy
- ML10** Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter
- ML11** Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier
- ML12** Våpensystemer med kinetisk energi
- ML13** Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter
- ML14** Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter
- ML15** Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter
- ML16** Halvfabrikata komponenter for utstyr i andre ML-kategorier
- ML17** Diverse utstyr og materialer
- ML18** Produksjonsutstyr og komponenter
- ML19** Energivåpen
- ML20** Superledende utstyr
- ML21** Programvare
- ML22** Teknologi

Boks 3.2 Kategorier i vareliste II – flerbruksvarer

Figur 3.2

- Kategori 0** Kjernefysiske materialer, anlegg og utstyr
- Kategori 1** Spesiellmaterier og relatert utstyr
- Kategori 2** Materialer og materialbehandling
- Kategori 3** Elektronikk
- Kategori 4** Computere
- Kategori 5** Telekommunikasjonsutstyr og informasjonssikkerhet
- Kategori 6** Sensorer og lasere
- Kategori 7** Navigasjon og avionikk
- Kategori 8** Marin- og undervannsteknologi
- Kategori 9** Luftfart, missiler og fremdriftssystemer

Av den totale eksporten på 21,3 mrd. kroner i 2025, utgjorde A-materiell (våpen, ammunisjon og visse typer militært materiell) om lag 15,5 mrd. kroner (ca. 73 %) og B-materiell (øvrige forsvarsrelaterte varer) om lag 3,5 mrd. kroner (ca. 16 %). Utførsel av teknologi, reparasjoner, tjenester og formidling kom i tillegg.

Sammenlignet med 2024 økte eksporten av A-materiell i 2025 med 29 %, og eksporten av B-materiell økte med hele 146 %.

Av A-materiell eksportert fra Norge i 2025, var om lag 66 % av eksporten i de tre varekategoriene ML4 (Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter), ML5 (Ildledningsutstyr og tilhørende varslings-systemer og komponenter), og ML10 (Luftfartøy, AUV, flymotorer og utstyr til fly og komponenter). Disse varekategoriene var også de største i 2024.

Av B-materiellet var mer enn halvparten av det som ble eksportert i 2025 i varekategorien ML11

Figur 3.3 Varer og teknologi til fly er klassifisert iht. vareliste I som ML10 (Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter).

Foto: Microsoft 365 Stock Images

(Elektronisk utstyr). Andre store kategorier av B-materiell var ML15 (Billed-/videoutstyr og deres motmidler), ML21 (Programvare) og ML14 (Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter). Disse varekategoriene var blant de største også i 2024, og økningen i 2025 var særlig stor for elektronisk utstyr og militært treningsutstyr.

Økningen i eksport av B-materiell var særlig stor til Ukraina, USA, Sverige, Storbritannia, Polen og Nederland.

Verdien av eksporten av flerbruksvarer til militær sluttbruk var på om lag 760 mill. kroner i 2025, mot om lag 807 millioner kroner i 2024, altså en svak reduksjon.

I 2025 ble det eksportert tjenester, returnert varer til utlandet etter reparasjon i Norge, samt formidlet og overført teknologi knyttet til forsvarsmateriell mv. til en samlet verdi av ca. 1,5 mrd. kroner. Dette utgjør en nedgang på omtrent 22 % sammenlignet med 2024, men fortsatt høy sammenliknet med bare et par år tidligere.

Hovedvekten av den samlede eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk i 2025 gikk til NATO-land og andre europeiske land. Dette samsvarer med trender i norsk eksport tidligere år. Samtidig som eksporten av forsvarsmateriell har økt betraktelig de siste år, ser vi at det er leveranser til allierte og nærstående land som i hovedsak står for veksten.

Eksporten til NATO-land og andre europeiske land utgjorde om lag 91 % av all eksport av A-materiell (våpen, ammunisjon og visse typer militært materiell) og om lag 94 % av eksporten av B-materiell (øvrige forsvarsrelaterte varer).

Figur 3.4 Norske soldater trener ukrainere i bruk av stridsvogn. Stridsvogner er klassifisert som ML6 (Kjøretøy) i vareliste I.

Foto: Synne Nilsson / Forsvaret

USA var også i 2025, som i 2024, den største mottakeren av forsvarsmateriell fra Norge, med en samlet verdi på om lag 5 mrd. kroner. De andre største mottakerne var henholdsvis Ukraina (om lag 3 mrd. kroner), Tyskland (om lag 2 mrd kroner), Romania (om lag 1,3 mrd. kroner), Storbritannia (om lag 1,2 mrd. kroner), og Australia (om lag 1,1 mrd. kroner).

Den største reduksjonen i eksport av norsk forsvarsmateriell i 2025 var til Ungarn (nedgang på om lag 2,1 mrd. kroner), Romania (nedgang på om lag 540 mill. kroner) og Canada (nedgang på om lag 106 mill. kroner).

3.3 Eksport av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til Ukraina

Norsk forsvarsindustri fortsatte i 2025 å styrke sin innsats for å levere forsvarsmateriell til Ukraina. Alle saker som gjelder eksport av forsvarsmateriell til Ukraina prioriteres i et eget hurtigspor.¹

I 2025 ble det eksportert lisenspliktig forsvarsmateriell til Ukraina for nærmere 3 mrd. kroner.

Over 2 mrd. av dette var A-materiell. De største varekategoriene var elektronisk utstyr (ML11), bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler (ML4), ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer (ML5), og kjøretøy (ML6).

Denne meldingen og tallgrunnlaget for eksport til Ukraina redegjør utelukkende for eksporten av lisenspliktig forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær bruk. Det er viktig å gjøre oppmerksom på at verdien av den rapporterte eksporten ikke viser hele bildet av hvor omfattende den militære støtten til Ukraina er. For eksempel opplyses verdien i eksportørens rapportering til DEKSA ofte med svært nedskrevne verdier, eller kun den regnskapsmessige verdien.

For andre land reflekterer tallene i meldingen kommersiell verdi, slik eksporten er fakturert til mottaker av bedriften. Derfor er det ikke riktig å sammenlikne én til én tallene for eksport til Ukraina med eksport til andre land. Til tross for dette var likevel Ukraina den nest største mot-

¹ <https://deksa.no/eksportkontroll/trenger-du-lisens/eksport-til-ukraina/>

Figur 3.5 Droner til rekognosering og overvåking klassifisert iht. vareliste I som ML15 (Billed-/videoutstyr). Andre militære droner dekkes typisk av ML10 (Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter).

Foto: Kristian Kapelrud / Forsvaret

takeren av forsvarsmateriell fra Norge i 2025. Ukraina var den største mottakeren av norske flerbruksvarer til militær sluttbruk.

Norges militære støtte til Ukraina innrettes gjennom donasjoner av materiell fra forsvarssektoren, donasjoner av materiell anskaffet gjennom internasjonalt samarbeid og fondsmekanismer, donasjoner av materiell anskaffet direkte fra forsvarsindustrien, og trening og opplæring av ukrainsk personell.

Informasjon fra Forsvarsdepartementet og Forsvaret gir en mer helhetlig innsikt i hvor stor den norske militære støtten til Ukraina er.^{2, 3, 4}

3.4 Hvor eksporterer Norge mest til?

Norsk forsvarsindustri leverer først og fremst til allierte og nærstående land. Den norske indu-

strien er høyt spesialisert innenfor områder som elektronikk, luftvern, og marint utstyr. Mange av leveransene av forsvarsmateriell fra Norge gjelder eksport av deler og komponenter til felles produksjon av systemer som lages av andre land. Nesten alt forsvarsmateriell fra Norge i 2025 gikk til NATO-land, andre europeiske land, og enkelte nærstående land som Norge har sikkerhets-samarbeid med. Godt over 90 % av både A-materiellet og B-materiellet ble eksportert til NATO og europeiske land.

Eksport til regioner utenfor NATO og Europa

Eksporten til land i Midtøsten utgjør mindre enn 0,1 % av forsvarsmateriellet eksportert fra Norge i 2025. Den totale verdien av A- og B-materiell eksportert til land i Midtøsten utgjorde om lag 5,3 mill. kroner.

Økningen av eksporten til Asia skyldes i hovedsak større leveranser av norsk forsvarsmateriell til Japan og Sør-Korea, begge nære partnerland til NATO. Disse to landene står for over 90 % av all eksport av A- og B-materiell til regionen.

² Norsk støtte til Ukraina og nabolandene – regjeringen.no

³ Forsvaret og krigen i Ukraina – forsvar.no

⁴ Forsvarsmateriells støtte til Ukraina i 2025 – forsvarsmateriell.no

Figur 3.6 Luftvern er blant de største produktene som eksporteres av norsk forsvarsindustri. Ulike deler av systemet klassifiseres iht. vareliste I som ML4 og ML5.

Foto: Ole Andreas Vekve / Forsvaret

Den store økningen i A-materiell til gruppen av regioner fremstilt i statistikken som Afrika, Oseania og Sør-Amerika, skyldes nesten utelukkende store leveranser av A-materiell til Australia. Sør-Afrika er det eneste landet i Afrika som Norge eksporterte forsvarsmateriell til i 2025.

De største mottakerlandene

USA

Også i 2025 var USA den største enkeltmottakeren av forsvarsmateriell fra Norge, og eksporten økte betydelig sammenliknet med 2024. USA mottok til sammen forsvarsmateriell til en verdi av over 5 mrd. kroner, henholdsvis om lag 4,2 mrd. kroner i A-materiell og om lag 780 mill. kroner i B-materiell. De største leveransene til USA i 2025 var i varekategoriene bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler (ML4), luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly (ML10), billed-/videoutstyr (ML15), og elektronisk utstyr (ML11). USA var også nest største mottaker av flerbruksvarer til militær sluttbruk, og den største varekategorien i 2025 var marin- og undervannsteknologi.

Tyskland

Eksporten av forsvarsmateriell til Tyskland mer enn doblet seg i 2025, til en total på over 2 mrd. kroner, det meste av dette A-materiell. Eksporten til Tyskland spenner over mange varekategorier. De største var teknologi (ML22), og bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler (ML4).

Romania

Selv om eksporten til Romania gikk ned i 2025 sammenliknet med 2024, var landet fortsatt en av de største enkeltmottakerne av forsvarsmateriell fra Norge, med om lag 1,3 mrd. kroner verdt av eksport. Dette gjaldt nesten utelukkende A-materiell i varekategorien luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly (ML10).

Storbritannia

Eksporten av forsvarsmateriell til Storbritannia nesten tredoblet seg i 2025. Totalt ble det ekspor-

Figur 3.7 Produksjon av ammunisjon ved en norsk produksjonslinje. Ammunisjon er klassifisert iht. vareliste I som ML3 (Ammunisjon og tenmekanismer).

Foto: Torgeir Haugaard / Forsvaret

tert norsk forsvarsmateriell for om lag 1,2 mrd. kroner. Mer enn 1 mrd. av dette var A-materiell. De største varekategoriene var bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler (ML4), og ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer (ML5). Det ble i tillegg eksportert B-materiell i varekategorien elektronisk utstyr (ML11) for mer enn 150 mill. kroner.

Australia

I 2025 mer enn tredoblet eksporten av forsvarsmateriell til Australia seg, til en total verdi på over 1 mrd. kroner. Veksten bestod i stor grad av en økning i A-materiell i varekategoriene bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler (ML4), og glattborete våpen med stort kaliber (ML2).

3.5 Ny eksport til land som tidligere har vært suspendert

Tyrkia

I september 2024 besluttet regjeringen å normalisere sin praksis for eksport av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær bruk til Tyrkia.⁵ Dette

betød at UD opphevet begrensningene fra 2019 og gikk tilbake til en ordinær lisensieringspraksis for Tyrkia. Beslutninger om hvilke land som er åpne for eksport og ikke, medfører ingen automatikk i at søknader om lisens vil bli innvilget. Endringen i september 2024 innebar en prinsipiell åpning for at eksportkontrollmyndigheten kan ta imot individuelle søknader om eksport til landet og vurdere de i tråd med UD's retningslinjer. Dersom det foreligger grunner til avslag etter eksportkontrollregelverket, vil søknader avslås.

I 2025 så vi den første eksporten av forsvarsmateriell til Tyrkia siden normaliseringen. Norske bedrifter eksporterte forsvarsmateriell for om lag 16,4 mill. kroner til Tyrkia i 2025. Nesten hele verdien knytter seg til eksport av B-materiell, dvs. annet militært utstyr som ikke er våpen. De største leveransene fra Norge til Tyrkia var elektronisk utstyr (ML11) for om lag 14 mill. kroner. Det ble eksportert A-materiell for om lag 1 mill. kroner. Dette gjaldt utelukkende leveranser innenfor varekategorien energetiske materialer samt utgangsstoffer (ML8).

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-stoere/andre-dokumenter/ud/2025/aktuelt/normalisering-av-praksis-for-eksport-til-tyrkia/>

De forente arabiske emirater (FAE)

I 2025 ble det for første gang siden 2019 åpnet for eksport av forsvarsmateriell fra Norge til FAE. Eksporten i 2025 var av lav verdi, om lag 2,2 mill. kroner. Den største leveransen fra Norge knyttet seg til varekategorien militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter (ML14), klassifisert som B-materiell, til en verdi av 2 mill. kroner. Den øvrige eksporten bestod av A-materiell verdt om lag 250 000 kroner, i varekategorien som gjelder småkaliber våpen og tilhørende komponenter (ML1). I denne varekategorien eksporterer Norge i all hovedsak jakt- og sportsvåpen og visse våpentilbehør som skjefter, lydempere, fester og optiske sikter. Norske bedrifter produserer ikke militære håndvåpen.

Republikken Kypros

I november 2025 besluttet regjeringen å åpne for at DEKSA kan motta søknader om eksport av norsk forsvarsmateriell til Kypros, og vurdere disse i tråd med UDs retningslinjer. Det ble ikke eksportert forsvarsmateriell fra Norge til Kypros i 2025.

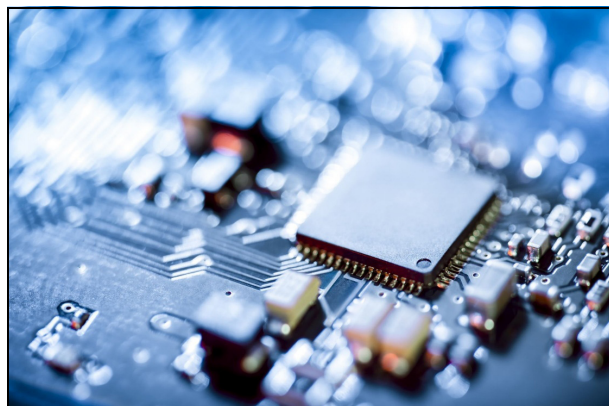
3.6 Flerbruksvarer til militær sluttbruk

Det er komplekst å vurdere sakene hvor en flerbruksvare er erklært å skulle gå til en sluttbruker for sivile formål, men hvor det kan være risiko for at den egentlige sluttbrukeren er militær, eller eksporten kan bli avledet til slik bruk. Kontrollen med flerbruksvarer er derfor i praksis langt mer ressurskrevende og kompleks enn den rapporterte verdien av eksporten tilsier. Svært mye av eksporten av flerbruksvarer fra Norge er mulig å innvilge til troverdig sivil sluttbruk. Meldingen reddegjør kun for eksporten til militær sluttbruk.

I 2025 ble det eksportert flerbruksvarer fra Norge til militær sluttbruk for om lag 760 mill. kroner. Det er en liten nedgang fra rekordåret 2024, da det ble eksportert for over 800 mill. kroner.

Ukraina var største enkeltmottaker av flerbruksvarer til militær sluttbruk, med om lag 235 mill. kroner verdt av eksport. Det aller meste av dette var innenfor varekategorien telekommunikasjonsutstyr og informasjonssikkerhet (kategori 5 på vareliste II).

USA var den nest største mottakeren, med om lag 202 mill. kroner verdt av flerbruksvarer til militær sluttbruk. Marin- og undervanns-

Figur 3.8 Integreerte kretser (mikrobrikker) fungerer som hjernen i avansert teknologi. De finnes på både vareliste I og II.

Foto: Microsoft 365 Stock Images

teknologi var den største varekategorien (kategori 8). Deretter var de største mottakerne henholdsvis Italia, Storbritannia, Polen, Tyskland og Frankrike.

3.7 Avslag på eksportlisens

DEKSA fatter vedtak om avslag på søknader om eksportlisens etter grundig og individuell saksbehandling i henhold til eksportkontrollregelverket.

Vedtak kan påklages til UD som klageinstans for en ny vurdering.⁶ 2025 er det første året hvor søkere har fått muligheten til å få reell klagebehandling i to instanser. Dette er en styrking som kommer av at DEKSA er opprettet. UD mottok 12 klagesaker i 2025. UD kan etter sin egen vurdering velge å opprettholde vedtaket om avslag, omgjøre avslaget til innvilgelse, eller henvide saken tilbake til DEKSA for ny behandling. I 2025 omgjorde ikke UD noen avslag fattet av DEKSA.

I 2025 ble det fattet vedtak om avslag på 10 søknader om eksportlisens for forsvarsmateriell eller flerbruksvarer til militær sluttbruk. Dette er saker hvor myndighetene har vurdert at en søknad om eksport til militær sluttbruk skal avslås fordi landet ikke er åpent for mottak av forsvarsmateriell fra Norge, eller med henvisning til en eller flere av avslagsgrunnene i UDs retningslinjer. Avslag etter «fang alt»-bestemmelsene i eksportkontrollforskriften § 7 er ikke telt med i denne meldingen, da disse avslagene gjelder varer som det i utgangspunktet ikke er lisensplikt for. Avslag på søknader som ikke gjelder militær

⁶ Forvaltningsloven – Kapittel VI. Om klage og omgjøring

Boks 3.3 Avslag på lisens i 2025

Figur 3.9

10 søknader om eksportlisens for forsvarsmateriell eller flerbruksvarer til militær sluttbruk ble avslått til følgende land:

- Filippinene (1)
- De forente arabiske emirater (1)
- Irak (2)
- Israel (1)
- Marokko (1)
- Saudi-Arabia (3)
- Vietnam (1)

sluttbruk er heller ikke inkludert i meldingen. Enkelte saker kan også ha blitt avslått pga. utilstrekkelige opplysninger eller dokumentasjon fra bedriften som søker om lisens, slik at DEKSA ikke har kunnet vurdere saken helhetlig. Mer informasjon om avslag finnes i DEKSAs årsrapport, hvor det totale antall avslag i 2025 er oppgitt å være 66.

Tilfeller av «fang-alt» gjelder varer, teknologi og tjenester som i utgangspunktet ikke er lisenspliktige etter varelistene, men hvor norske myndigheter vurderer at det foreligger helt særegne omstendigheter som gjør at eksporten likevel får

lisensplikt og kan nektes.⁷ Det er generelt høy terskel for å bruke disse bestemmelsene. Eventuelt behov knytter seg typisk til å hindre spredning av masseødeleggelsesvåpen eller hensynet til vesentlige norske forsvars- og sikkerhetsinteresser. Tidligere stortingsmeldinger gjør grundig rede for de norske «fang-alt»-bestemmelsene.⁸

Internasjonalt samarbeid om nektelser

Informasjon om norske avslag (nektelser) på lisenssøknader blir delt med medlemslandene i de internasjonale eksportkontrollregimene. Dette gjøres for at andre medlemsland skal kunne konsultere Norge for å få nærmere informasjon om saken. Andre land skal også nekte eksport dersom de får en identisk søknad som en Norge har avslått. Dette er viktig både for effektiv kontroll og for å sikre likebehandling av industrien i ulike land. Denne politikken kalles «no undercut», dvs. et hensyn om å ikke undergrave hverandres beslutninger eller næringsliv.

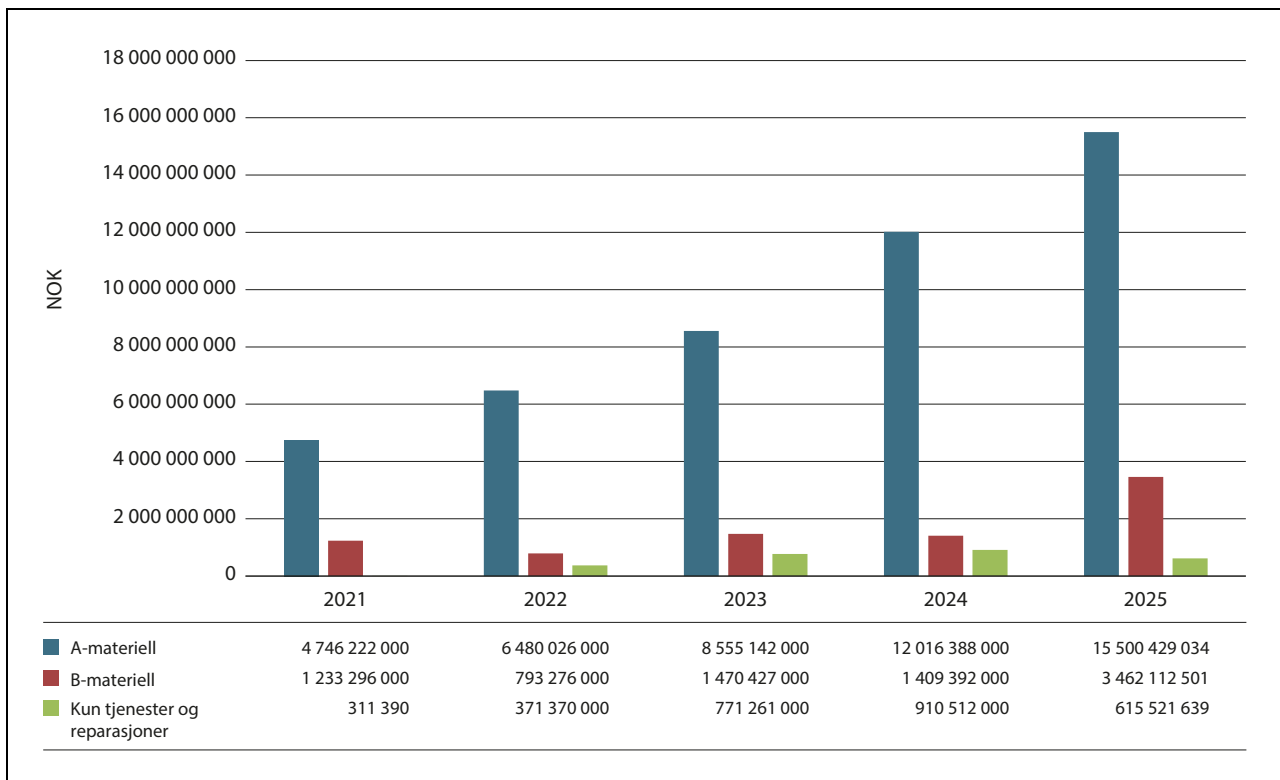
Et avslag på en søknad om eksportlisens innebærer ikke et generelt forbud mot eksport av forsvarsmateriell til det aktuelle mottakerlandet, eller for varen, teknologien eller tjenesten det er søkt om. For noen land kan Norge ha gjennomført sanksjoner vedtatt i FNs sikkerhetsråd eller EU som inneholder våpenembargo og eksportrestriksjoner.⁹ Norge opererer ikke med offentlige landlister som viser hvilke land som kan eller ikke kan motta forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk. I UDs retningslinjer vises det imidlertid til varekategorier og landgrupper som skal benyttes ved behandling av søknader om eksportlisens.

⁷ Eksportkontrollforskriften – Kap. 2. Lisens – § 7

⁸ Meld. St. 25 (2023–2024), Meld. St. 25 (2019–2020)

⁹ Gjeldende sanksjoner er oppdatert på www.deksa.no

4 Statistikk over eksporten fra Norge

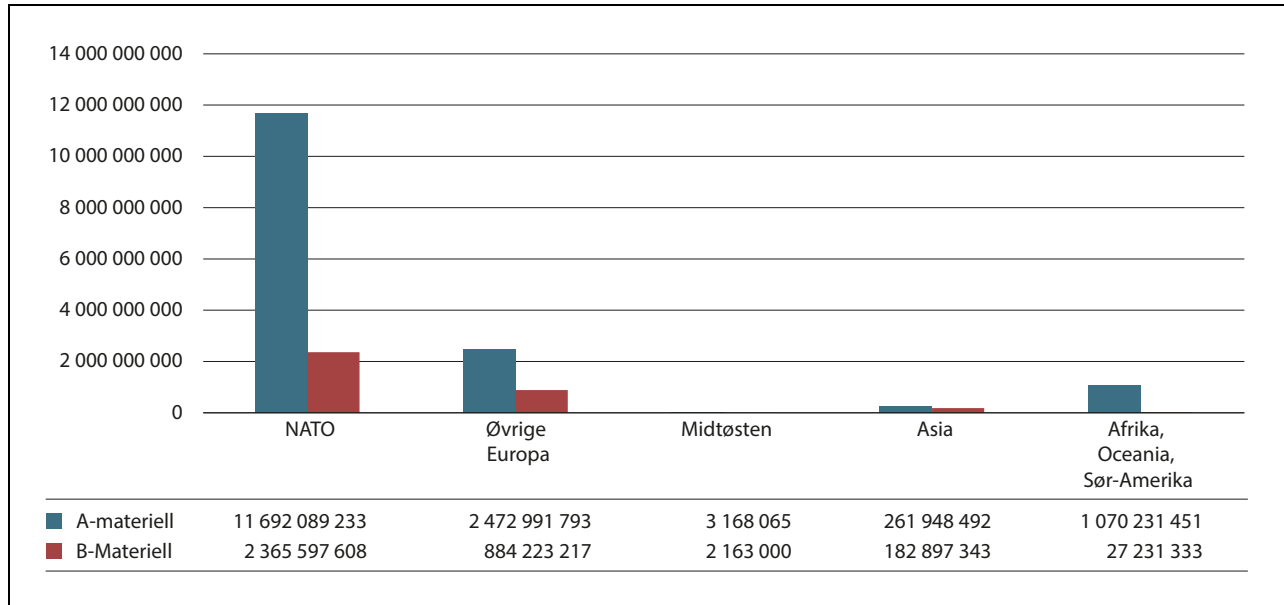
Figur 4.1 Utviklingen i verdi av eksport av forsvarsmateriell 2021–2025 i NOK

Kilde: DEKSA

Tabell 4.1 Eksport av forsvarsmateriell og flerbruksvarer til militær sluttbruk (2021–2025) i NOK

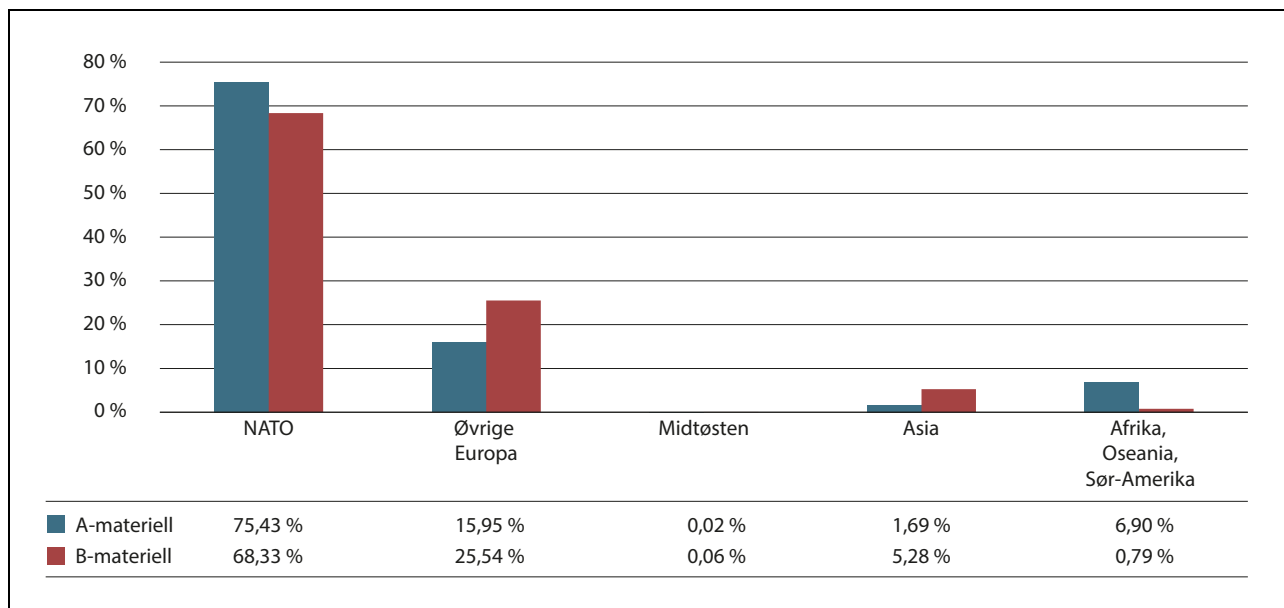
	2021	2022	2023	2024	2025	Endring 2024–2025
A-materiell	4 746 222 000	6 480 026 000	8 555 142 000	12 016 388 000	15 500 429 034	29 %
B-materiell	1 233 296 000	793 276 000	1 470 427 000	1 409 392 000	3 462 112 501	146 %
Sum (A-materiell + B-materiell)	5 979 518 000	7 273 302 000	10 025 569 000	13 425 780 000	18 962 541 535	41 %
Flerbruksvarer til militær sluttbruk	347 106 000	453 532 000	397 862 000	807 214 000	757 907 217	-6 %
Sum eksport av varer	6 326 624 000	7 726 834 000	10 423 431 000	14 232 994 000	19 720 448 752	39 %
Teknologi		740 613 000	736 879 000	812 618 000	617 695 469	-24 %
Tjenester		297 862 000	313 995 000	464 106 000	338 893 341	-27 %
Retur til utlandet etter reparasjoner i Norge		73 508 000	457 266 000	446 406 000	276 628 298	-38 %
Formidling av forsvarsmateriell		10 093 000	13 924 000	250 820 000	309 909 837	24 %
Sum	1 647 013 000	1 122 076 000	1 522 064 000	1 973 950 000	1 543 126 945	-22 %
Totalsum	7 973 637 000	8 848 910 000	11 945 495 000	16 206 944 000	21 263 575 697	31 %

Eksport av forsvarsmateriell fra Norge og eksportkontroll i 2025

Figur 4.2 Eksport i verdi av A- og B-materiell i 2025 fordelt på regioner i NOK

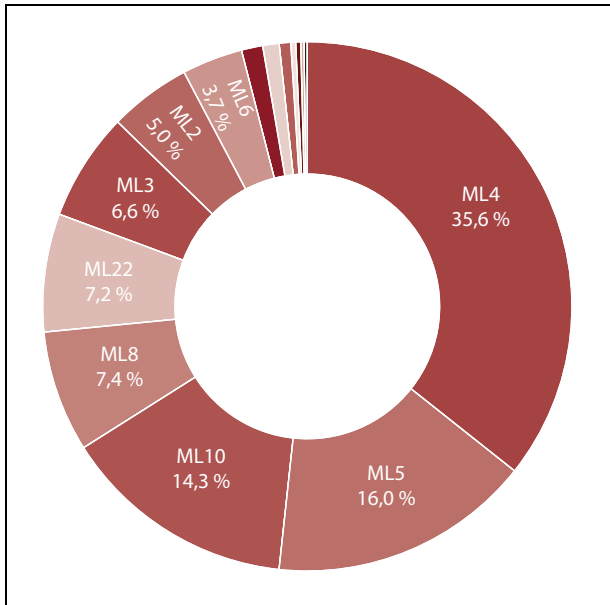
Kilde: DEKSA

Figur 4.3 Eksport i verdi av A- og B-materiell i 2025 fordelt på regioner i prosent

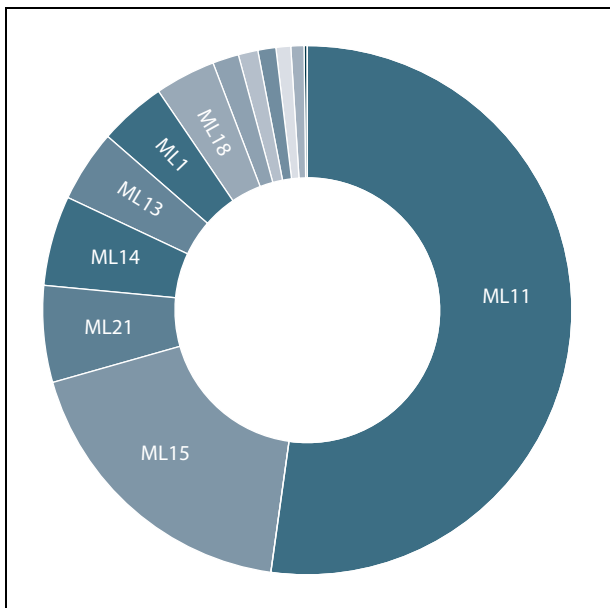
Kilde: DEKSA

Eksport av forsvarsmateriell fra Norge og eksportkontroll i 2025

Figur 4.4 Eksport av A-materiell i 2025 fordelt på varekategoriene i vareliste I

Kilde: DEKSA

Figur 4.5 Eksport av B-materiell i 2025 fordelt på varekategoriene i vareliste I

Kilde: DEKSA

Rangering	Land	A + B-materiell (NOK)
1	USA	5 023 106 252
2	Ukraina	2 956 307 585
3	Tyskland	2 022 469 597
4	Romania	1 341 931 249
5	Storbritannia	1 216 431 609
6	Australia	1 082 911 987
7	Sverige	795 440 545
8	Polen	784 645 602
9	Nederland	452 003 704
10	Finland	374 569 298
11	Sveits	303 868 007
12	Frankrike	299 205 445
13	Ungarn	267 102 809
14	Spania	245 870 287
15	Litauen	209 627 881
16	Canada	202 682 988
17	Belgia ¹	188 093 102
18	Danmark	189 520 500
19	Japan	178 281 704
20	Italia	163 337 136
21	Sør-Korea	152 135 655

Figur 4.6 Største mottakere av forsvarsmateriell fra Norge i 2025 (over 100 MNOK)

¹ Omfatter utførsel til European Defense Fund og European Defense Agency

Kilde: DEKSA

Tabell 4.2 Eksport i verdi av A- og B-materiell i 2025 fordelt på varekategoriene i vareliste I i prosent og NOK

	A-materiell	B-materiell	A-materiell (kr)	B-materiell (kr)
ML1	1,3 %	4,1 %	206 651 550	143 089 621
ML2	5,0 %	0,0 %	770 756 952	299 000
ML3	6,6 %	0,0 %	1 028 878 658	0
ML4	35,6 %	0,2 %	5 522 855 700	5 621 160
ML5	16,0 %	1,6 %	2 483 346 527	53 755 257
ML6	3,7 %	1,2 %	570 146 895	41 973 810
ML7	0,0 %	0,0 %	0	2 990
ML8	7,4 %	0,0 %	1 152 221 520	0
ML9	0,3 %	0,9 %	52 148 070	31 590 579
ML10	14,3 %	0,8 %	2 211 413 092	27 653 712
ML11	1,0 %	52,2 %	159 448 841	1 806 974 788
ML12	0,0 %	0,0 %	0	0
ML13	0,0 %	3,7 %	0	129 650 504
ML14	0,2 %	5,5 %	37 221 350	192 051 297
ML15	0,2 %	18,4 %	30 627 199	635 384 453
ML16	0,0 %	0,0 %	5 648 790	10 000
ML17	0,0 %	0,0 %	4 757 660	0
ML18	0,7 %	4,4 %	112 607 815	153 197 741
ML19	0,0 %	0,0 %	0	0
ML20	0,0 %	0,0 %	0	0
ML21	0,3 %	5,9 %	42 221 261	202 583 960
ML22	7,2 %	1,1 %	1 109 477 154	38 273 629
	100 %	100 %	15 500 429 034	3 462 112 501

Tabell 4.3 Fordeling av eksport av A- og B-materiell på land (2024–2025) i NOK

	2024			2025			Endring 2024–2025
	A-materiell	B-materiell	Totalt (A + B)	A-materiell	B-materiell	Totalt (A + B)	
Albania	0	0	0	0	6 960 299	6 960 299	6 960 299
Andorra	0	0	0	319 114	0	319 114	319 114
Argentina	0	0	0	0	27 503	27 503	27 503
Australia	279 627 000	14 860 000	294 487 000	1 061 152 606	21 759 381	1 082 911 987	788 424 987
Belgia ²	11 072 000	762 000	11 834 000	163 065 777	25 027 325	188 093 102	176 259 102
Brasil	0	2 599 000	2 599 000	97 874	3 942 041	4 039 915	1 440 915
Bulgaria	2 036 000	5 000 000	7 036 000	2 521 634	1 125 823	3 647 457	-3 388 543
Canada	307 314 000	1 412 000	308 726 000	198 200 083	4 482 905	202 682 988	-106 043 012
Chile	107 000	1 413 000	1 520 000	0	0	0	-1 520 000
Danmark	187 773 000	18 218 000	205 991 000	131 990 172	57 530 328	189 520 500	-16 470 500
De forente arabiske emirater	0	0	0	253 110	2 013 000	2 266 110	2 266 110
Estland	29 715 000	3 866 000	33 581 000	1 137 536	13 666 967	14 804 503	-18 776 497
Finland	291 423 000	21 246 000	312 669 000	320 275 559	54 293 739	374 569 298	61 900 298
Frankrike	142 584 000	91 219 000	233 803 000	252 405 601	46 799 844	299 205 445	65 402 445
Færøyene (Kongeriket Danmark)	1 080 000	0	1 080 000	0	0	0	-1 080 000
Grønland (Kongeriket Danmark)	528 000	60 000	588 000	406 688	0	406 688	-181 312
Hellas	3 951 000	0	3 951 000	52 679 018	23 894 795	76 573 813	72 622 813
India	3 186 000	90 279 000	93 465 000	0	12 919 824	12 919 824	-80 545 176
Indonesia	6 405 000	0	6 405 000	10 312 688	0	10 312 688	3 907 688
Irak ³	0	0	0	0	150 000	150 000	150 000
Irland	22 554 000	0	22 554 000	25 937 697	0	25 937 697	3 383 697
Island	982 000	925 000	1 907 000	551 502	0	551 502	-1 355 498

Tabell 4.3 Fordeling av eksport av A- og B-materiell på land (2024–2025) i NOK

	2024			2025			Endring 2024–2025
	A-materiell	B-materiell	Totalt (A + B)	A-materiell	B-materiell	Totalt (A + B)	
Italia	42 566 000	11 002 000	53 568 000	99 019 172	64 317 964	163 337 136	109 769 136
Japan	27 565 000	9 487 000	37 052 000	141 680 750	36 600 954	178 281 704	141 229 704
Kroatia	0	0	0	6 140 573	5 969 086	12 109 659	12 109 659
Kuwait	583 000	0	583 000	646 930	0	646 930	63 930
Latvia	2 387 000	0	2 387 000	1 793 719	17 645 301	19 439 020	17 052 020
Libanon ³	0	94 000	94 000	0	0	0	-94 000
Litauen	679 000	250 000	929 000	202 850 579	6 777 302	209 627 881	208 698 881
Luxembourg ¹	27 396 000	5 377 000	32 773 000	2 555 428	43 938 183	46 493 611	13 720 611
Malaysia	0	0	0	88 111 128	0	88 111 128	88 111 128
Mexico	0	0	0	0	1 475 296	1 475 296	1 475 296
NATO	0	720 000	720 000	0	0	0	-720 000
Nederland	340 572 000	7 288 000	347 860 000	314 106 770	137 896 934	452 003 704	104 143 704
New Zealand	42 443 000	10 525 000	52 968 000	1 794 570	27 112	1 821 682	-51 146 318
Ny-Caledonia	105 000	0	105 000	0	0	0	-105 000
Oman	2 616 000	0	2 616 000	2 081 525	0	2 081 525	-534 475
Peru	0	0	0	50 520	0	50 520	50 520
Polen	197 464 000	3 443 000	200 907 000	623 905 290	160 740 312	784 645 602	583 738 602
Portugal	3 217 000	2 733 000	5 950 000	2 422 572	3 415 808	5 838 380	-111 620
Qatar	31 810 000	0	31 810 000	186 500	0	186 500	-31 623 500
Romania	1 881 799 000	0	1 881 799 000	1 336 668 853	5 262 396	1 341 931 249	-539 867 751
Singapore	0	2 269 000	2 269 000	0	228 122	228 122	-2 040 878
Slovakia	2 526 000	0	2 526 000	1 190 133	4 478 902	5 669 035	3 143 035

Tabell 4.3 Fordeling av eksport av A- og B-materiell på land (2024–2025) i NOK

	2024			2025			Endring 2024–2025
	A-materiell	B-materiell	Totalt (A + B)	A-materiell	B-materiell	Totalt (A + B)	
Slovenia	2 110 000	0	2 110 000	1 760 194	5 828 619	7 588 813	5 478 813
Spania	37 556 000	73 087 000	110 643 000	188 562 452	57 307 835	245 870 287	135 227 287
Storbritannia	400 082 000	19 547 000	419 629 000	1 046 821 970	169 609 639	1 216 431 609	796 802 609
Sveits	331 492 000	8 015 000	339 507 000	272 723 495	31 144 512	303 868 007	-35 638 993
Sverige	369 539 000	119 993 000	489 532 000	445 644 802	349 795 743	795 440 545	305 908 545
Sør-Afrika	12 726 000	0	12 726 000	7 135 881	0	7 135 881	-5 590 119
Sør-Korea	20 577 000	24 807 000	45 384 000	21 772 332	130 363 323	152 135 655	106 751 655
Thailand	0	0	0	71 594	1 284 940	1 356 534	1 356 534
Tsjekkia	23 814 000	18 686 000	42 500 000	37 033 557	28 534 500	65 568 057	23 068 057
Tyrkia	0	0	0	1 037 135	15 367 553	16 404 688	16 404 688
Tyskland	794 466 000	34 520 000	828 986 000	1 797 354 159	225 115 438	2 022 469 597	1 193 483 597
Ukraina	597 965 000	346 969 000	944 934 000	2 117 924 448	838 383 137	2 956 307 585	2 011 373 585
Ungarn	2 382 646 000	27 073 000	2 409 719 000	215 192 239	51 910 570	267 102 809	-2 142 616 191
USA	3 142 283 000	404 879 000	3 547 162 000	4 245 202 754	777 903 498	5 023 106 252	1 475 944 252
Vietnam	0	2 767 000	2 767 000	0	1 500 180	1 500 180	-1 266 820
Østerrike	7 067 000	24 002 000	31 069 000	55 680 351	14 695 568	70 375 919	39 306 919
	12 016 388 000	1 409 392 000	13 425 780 000	15 500 429 034	3 462 112 501	18 962 541 535	5 536 761 535

¹ Omfatter utførsel til NATO

² Omfatter utførsel til European Defense Fund og European Defense Agency

³ Gjelder eksport av beskyttelsesutstyr til humanitært arbeid

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Albania	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	6 960 299	6 960 299	6 960 299
Andorra	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	319 114	0	319 114	319 114
Argentina	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	27 503	27 503	27 503
Australia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	504 557	0	504 557	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	112 023 372	0	112 023 372	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	878 406 888	0	878 406 888	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	47 171 976	0	47 171 976	
	ML7	Kjemisk eller biologisk giftige midler, radioaktive materialer samt utstyr og utgangsstoffer	0	2 990	2 990	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	239 344	12 898 193	13 137 537	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	14 560 994	0	14 560 994	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	8 054 896	8 054 896	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	7 308 674	0	7 308 674	
	ML21	Programvare	905 801	803 302	1 709 103	
	ML22	Teknologi	31 000	0	31 000	
						1 082 911 987

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Belgia ²	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	22 003 635	0	22 003 635	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	113 222 142	299 000	113 521 142	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	27 840 000	0	27 840 000	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	23 373 322	23 373 322	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	320 157	320 157	
	ML21	Programvare	0	1 034 846	1 034 846	
						188 093 102
Brasil	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	97 874	0	97 874	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	133 951	133 951	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	3 808 090	3 808 090	
						4 039 915
Bulgaria	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	2 521 634	0	2 521 634	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	1 125 823	1 125 823	
						3 647 457
Canada	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	336 689	0	336 689	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	2 096 826	0	2 096 826	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	170 544 643	0	170 544 643	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	17 471 495	0	17 471 495	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	2 398 212	2 398 212	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	7 750 430	1 858 404	9 608 834	
	ML21	Programvare	0	226 289	226 289	
						202 682 988
Danmark	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	3 918 285	71 040	3 989 325	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	278 696	0	278 696	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	75 726 420	0	75 726 420	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	52 066 771	0	52 066 771	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	0	10 953 384	10 953 384	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	43 554 071	43 554 071	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	51 301	51 301	
	ML21	Programvare	0	2 900 532	2 900 532	
						189 520 500
De forente arabiske emirater	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	253 110	0	253 110	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	0	2 013 000	2 013 000	
						2 266 110
Estland	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	436 786	4 174 400	4 611 186	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	750	0	750	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	700 000	0	700 000	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	7 032 180	7 032 180	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	56 349	56 349	
	ML21	Programvare	0	2 404 038	2 404 038	
						14 804 503
Finland	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	5 631 196	5 828 793	11 459 989	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	65 176 317	0	65 176 317	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	142 293 470	0	142 293 470	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	52 625 183	0	52 625 183	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	29 940 608	0	29 940 608	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	0	15 242 431	15 242 431	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	2 242 880	12 213 737	14 456 617	
	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	773 932	773 932	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	4 126 714	4 126 714	
	ML21	Programvare	0	16 108 132	16 108 132	
	ML22	Teknologi	22 365 905	0	22 365 905	
						374 569 298
Frankrike	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	22 221 577	8 622 303	30 843 880	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	37 146 465	0	37 146 465	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	3 553 240	0	3 553 240	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	59 693 864	0	59 693 864	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	87 256 310	0	87 256 310	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	27 404 545	0	27 404 545	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	12 733 818	12 733 818	
	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	951 300	951 300	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	4 337 105	4 337 105	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	15 129 600	0	15 129 600	
	ML21	Programvare	0	20 095 318	20 095 318	
	ML22	Teknologi	0	60 000	60 000	
						299 205 445
Grønland (Kongeriket Danmark)	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	406 688		406 688	406 688
Hellas	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	52 679 018	0	52 679 018	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	21 882 491	21 882 491	
	ML21	Programvare	0	2 012 304	2 012 304	
						76 573 813
India	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	2 659 933	2 659 933	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	10 259 891	10 259 891	
						12 919 824

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Indonesia	ML1	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller mindre, våpen med kaliber 12,7 mm og lavere samt tilhørende komponenter	526 210	0	526 210	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	8 074 636	0	8 074 636	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	1 711 842	0	1 711 842	10 312 688
Irak ³	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	150 000	150 000	150 000
Irland	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	510 185	0	510 185	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	24 826 004	0	24 826 004	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	601 508	0	601 508	25 937 697
Island	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	551 502	0	551 502	551 502
Italia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	420 315	0	420 315	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	5 361 552	0	5 361 552	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	56 274 486	0	56 274 486	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	35 453 502	0	35 453 502	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	6 029 189	6 029 189	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	0	950 290	950 290	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	54 247 458	54 247 458	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML21	Programvare	0	2 804 541	2 804 541	
	ML22	Teknologi	1 509 317	286 486	1 795 803	
						163 337 136
Japan	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	123 225	0	123 225	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	1 158 000	0	1 158 000	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	129 517 600	0	129 517 600	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	248 640	248 640	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	157 336	157 336	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	0	475 000	475 000	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	35 719 978	35 719 978	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	4 978 000	0	4 978 000	
	ML21	Programvare	5 903 925	0	5 903 925	
						178 281 704
Kroatia	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	6 140 573	0	6 140 573	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	2 817 812	2 817 812	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	1 120 379	1 120 379	
	ML21	Programvare	0	2 030 895	2 030 895	
						12 109 659
Kuwait	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	646 930	0	646 930	
						646 930

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Latvia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	1 792 669	0	1 792 669	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	1 050	0	1 050	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	5 716 345	5 716 345	
	ML21	Programvare	0	11 928 956	11 928 956	
						19 439 020
Litauen	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	5 147 866	1 060 000	6 207 866	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	80 641 472	0	80 641 472	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	94 627 136	0	94 627 136	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	22 434 105	0	22 434 105	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	5 693 302	5 693 302	
	ML21	Programvare	0	24 000	24 000	
						209 627 881
Luxembourg 1	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	921 016	0	921 016	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	1 634 412	0	1 634 412	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	2 319 191	2 319 191	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	17 422 477	17 422 477	
	ML21	Programvare	0	13 374 985	13 374 985	
	ML22	Teknologi	0	10 821 530	10 821 530	
						46 493 611

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Malaysia	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	63 000 000	0	63 000 000	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	18 893 493	0	18 893 493	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	6 217 635	0	6 217 635	88 111 128
Mexico	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	417 000	417 000	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	782 968	782 968	
	ML21	Programvare	0	24 448	24 448	
	ML22	Teknologi	0	250 880	250 880	1 475 296
Nederland	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	3 524 943	7 745 250	11 270 193	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	22 051 315	0	22 051 315	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	21 474 807	187 418	21 662 225	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	249 887 770	0	249 887 770	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	96 567 605	96 567 605	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	0	4 299 400	4 299 400	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	2 344 640	2 344 640	
	ML21	Programvare	65 147	26 488 409	26 553 556	
ML22	Teknologi	17102788	264212	17 367 000	452 003 704	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
New Zealand	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	1 757 166	0	1 757 166	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	37 404	0	37 404	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	20 156	20 156	
	ML22	Teknologi	0	6 956	6 956	
						1 821 682
Oman	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	231 902	0	231 902	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	1 849 623	0	1 849 623	
						2 081 525
Peru	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	50 520	0	50 520	
						50 520
Polen	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	6 952 296	3 543 000	10 495 296	
	ML2	Glattboret våpen med kaliber 20 mm eller større, våpen med kaliber 12,7 mm og høyere samt tilhørende komponenter	353 749 299	217 646	353 966 945	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	116 979 595	0	116 979 595	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	20 235 698	0	20 235 698	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	18 548 675	0	18 548 675	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	16 848 452	0	16 848 452	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	5 082	5 082	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	2 134 185	29 118 651	31 252 836	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	123 103 957	123 103 957	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	9 502 254	0	9 502 254	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	438 445	438 445	
	ML17	Diverse utstyr og materialer	2 813 717	0	2 813 717	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	40 949 443	0	40 949 443	
	ML21	Programvare	0	4 313 531	4 313 531	
	ML22	Teknologi	35 191 676	0	35 191 676	
						784 645 602
Portugal	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	1 427 489	285 000	1 712 489	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	995 083	0	995 083	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	2 724 808	2 724 808	
	ML21	Programvare	0	406 000	406 000	
						5 838 380
Qatar	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	186 500	0	186 500	
						186 500
Romania	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	32 944 000	0	32 944 000	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	1 303 724 853	0	1 303 724 853	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	4 268 253	4 268 253	
	ML21	Programvare	0	994 143	994 143	
						1 341 931 249

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i varelister I i NOK

Land	Kategori i varelister	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Singapore	ML22	Teknologi	0	228 122	228 122	228 122
Slovakia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	1 190 133	0	1 190 133	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	2624498	2 624 498	
	ML21	Programvare	0	1854404	1 854 404	5 669 035
Slovenia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	1 508 632	0	1 508 632	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	251 562	0	251 562	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	5 622 267	5 622 267	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	206 352	206 352	7 588 813
Spania	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	215 805	0	215 805	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	2 112 000	0	2 112 000	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	80 823 065	0	80 823 065	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	99 927 379	0	99 927 379	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	3 715 130	0	3 715 130	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	26 321 539	26 321 539	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	12 600 760	12 600 760	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	12 616 536	12 616 536	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML21	Programvare	0	5 769 000	5 769 000	
	ML22	Teknologi	1 769 073	0	1 769 073	
						245 870 287
Storbritannia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	3 896 821	243 859	4 140 680	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	18 300	0	18 300	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	2 055 444	0	2 055 444	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	665 418 305	0	665 418 305	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	362 546 927	452 900	362 999 827	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	11 961 499	0	11 961 499	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	0	5 394 764	5 394 764	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	229 765	154 027 602	154 257 367	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	0	1 677 360	1 677 360	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	1 827 792	1 827 792	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	694 909	0	694 909	
	ML21	Programvare	0	5 498 522	5 498 522	
	ML22	Teknologi	0	486 840	486 840	
						1 216 431 609

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Sveits	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	14 334 702	2 548 110	16 882 812	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	3 991 276	0	3 991 276	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	123 087 428	0	123 087 428	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	93 966 418	0	93 966 418	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	57 855	57 855	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	156 638	32 418	189 056	
	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	189 800	189 800	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	613 598	0	613 598	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	22 781 895	27 501 627	50 283 522	
	ML16	Halvfabrikata komponentar for utstyr i andre ML-kategoriar	5 648 790	0	5 648 790	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	8 142 750	0	8 142 750	
	ML21	Programvare	0	473 462	473 462	
ML22	Teknologi		0	341 240	341 240	
						303 868 007
Sverige	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	11 314 848	76 062 752	87 377 600	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	300 464	0	300 464	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	104 328 056	0	104 328 056	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	26 489 500	0	26 489 500	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	25 842 041	2 132 173	27 974 214	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML6	Kjøretøy og komponenter	37 173	801 957	839 130	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	271 949 331	0	271 949 331	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	1 627 106	0	1 627 106	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	449 351	449 351	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	312 552	121 082 752	121 395 304	
	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	42 000	42 000	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	30 547	87 442 676	87 473 223	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	3 413 184	24 096 315	27 509 499	
	ML16	Halvfabrikata komponentar for utstyr i andre ML-kategoriar	0	10 000	10 000	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	0	280 600	280 600	
	ML21	Programvare	0	37 175 167	37 175 167	
	ML22	Teknologi	0	220 000	220 000	
						795 440 545
Sør-Afrika	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	7 135 881	0	7 135 881	
						7 135 881
Sør-Korea	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	8 016 326	0	8 016 326	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	1 317 360	0	1 317 360	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	55 680	55 680	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	0	122 982 517	122 982 517	
	ML21	Programvare	12 438 646	7 325 126	19 763 772	
						152 135 655

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Thailand	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	71 594	0	71 594	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier		1 284 940	1 284 940	1 356 534
Tsjekkia	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	5 616 275	0	5 616 275	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	2 975 000	0	2 975 000	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	23 023 004	0	23 023 004	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	5 419 278	0	5 419 278	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	23 012 935	23 012 935	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	114 130	114 130	
	ML21	Programvare	0	5 407 435	5 407 435	65 568 057
Tyrkia	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	1 037 135	0	1 037 135	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	14 240 300	14 240 300	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	662 103	662 103	
	ML21	Programvare	0	465 150	465 150	16 404 688
Tyskland	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	55 184 192	24 804 694	79 988 886	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	1 768 097	0	1 768 097	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	32 594 447	0	32 594 447	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	597 090 117	5 621 160	602 711 277	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	63 685 827	22 624 774	86 310 601	
	ML6	Kjøretøy og komponenter	112 000	41 171 853	41 283 853	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	219 926 514	0	219 926 514	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	47 491 762	0	47 491 762	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	0	409 791	409 791	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	7 403 871	64 471 900	71 875 771	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	3 443 286	4 913	3 448 199	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	57 098 009	57 098 009	
	ML17	Diverse utstyr og materialer	1 281 513	0	1 281 513	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	4 397 005	0	4 397 005	
	ML21	Programvare	63 537	8 588 064	8 651 601	
	ML22	Teknologi	762 911 991	320280	763232271	
						2 022 469 597
Ukraina	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	10 884 660	4 645 211	15 529 871	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	3 639 375	0	3 639 375	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	26 149 800	0	26 149 800	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	725 615 712	0	725 615 712	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	712 968 880	0	712 968 880	

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
USA	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	4 139 645	1 380 000	5 519 645	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	552 455	0	552 455	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	172 324 468	0	172 324 468	
	ML4	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	2 338 349 276	0	2 338 349 276	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	363 359 959	13 797 972	377 157 931	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	375 693 761	0	375 693 761	
	ML9	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	0	0	0	
	ML10	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	622 034 415	0	622 034 415	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	123 996 501	236 057 122	360 053 623	
	ML13	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	0	3 044 565	3 044 565	
	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	5 688 034	93 688 658	99 376 692	
	ML15	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	0	370 064 747	370 064 747	
	ML17	Diverse utstyr og materialer	114 192	0	114 192	
	ML18	Produksjonsutstyr og komponenter	23 607 287	29 934 624	53 541 911	
	ML21	Programvare	9 044 205	4 948 907	13 993 112	
	ML22	Teknologi	206 298 556	24 986 903	231 285 459	
						5 023 106 252
Vietnam	ML14	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	0	1 500 000	1 500 000	
	ML22	Teknologi	0	180	180	
						1 500 180

Tabell 4.4 Eksport av forsvarsmateriell fordelt på land og varekategorier i vareliste I i NOK

Land	Kategori i varelisten	Karakteristikk	A-materiell	B-materiell	Sum	Total (A+B)
Østerrike	ML1	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	7 330 098	2 075 209	9 405 307	
	ML2	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	30 624	0	30 624	
	ML3	Ammunisjon og tennmekanismer	38 292 047	0	38 292 047	
	ML5	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	824 040	0	824 040	
	ML8	Energetiske materialer samt utgangsstoffer	9 203 542	0	9 203 542	
	ML11	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	0	12 620 359	12 620 359	
						70 375 919

Merknad: Tabellen inkluderer hele systemer, deler og komponenter.

¹ Omfatter utførsel til NATO

² Omfatter utførsel til European Defense Fund og European Defense Agency

³ Gjelder eksport av beskyttelsesutstyr til humanitært arbeid

Tabell 4.5 Eksport av tjenester for utenlandske oppdragsgivere i 2025 knyttet til vareliste I i NOK

Land			Sum
Australia	Kommunikasjonstjenester	kr	643 615
	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	905 146
Belgia ²	Teknologi	kr	4 200 000
	Krigsskip, marint utstyr og andre overflatefartøy	kr	3 500 000
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	4 002 039
	Programvare	kr	1 000 000
	Teknologi	kr	17 381 852
Canada	Teknologi	kr	127 000
Kroatia	Teknologi	kr	760 000
Tsjekkia	Teknologi	kr	118 000
Danmark	Teknologi	kr	2 888 389
Estland	Teknologi	kr	5 061 000
Finland	Teknologi	kr	26 738 509
Frankrike	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	1 461 398
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	105 766
	Teknologi	kr	1 773 748
Tyskland	Kommunikasjonstjenester	kr	3 181 678
	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	9 188 837
	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	1 850 000
Hellas	Teknologi	kr	418 000
Ungarn	Teknologi	kr	617 914
Island	Teknologi	kr	419 000
Italia	Teknologi	kr	271 654
Sør-Korea	Kommunikasjonstjenester	kr	1 847 920
Kuwait	Telekommunikasjonutstyr	kr	6 817 323
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	11 954 992
Luxembourg ¹	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	3 009 611
	Teknologi	kr	158 000
Nederland	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	280 000
	Teknologi	kr	8 629 000
Polen	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	996 000
	Teknologi	kr	1 136 000

Tabell 4.5 Eksport av tjenester for utenlandske oppdragsgivere i 2025 knyttet til vareliste I i NOK

Land			Sum
Portugal	Teknologi	kr	681 421
Romania	Teknologi	kr	110 000
Slovakia	Teknologi	kr	464 301
Slovenia	Teknologi	kr	85 000
Spania	Teknologi	kr	5 258 100
Sverige	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	359 199
	Teknologi	kr	2 677 710
Ukraina	Kommunikasjonstjenester	kr	89 954 499
Storbritannia	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	17 126 306
	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	1 928 855
	Teknologi	kr	177 000
USA	Kommunikasjonstjenester	kr	1 207 050
	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	84 718 198
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	12 522 615
	Teknologi	kr	180 696
Sum		kr	338 893 341

¹ Omfatter utførsel til NATO² Omfatter utførsel til European Defense Fund og European Defense Agency

Tabell 4.6 Verdi av reparasjoner utført i Norge for utenlandske oppdragsgivere i 2025 i NOK

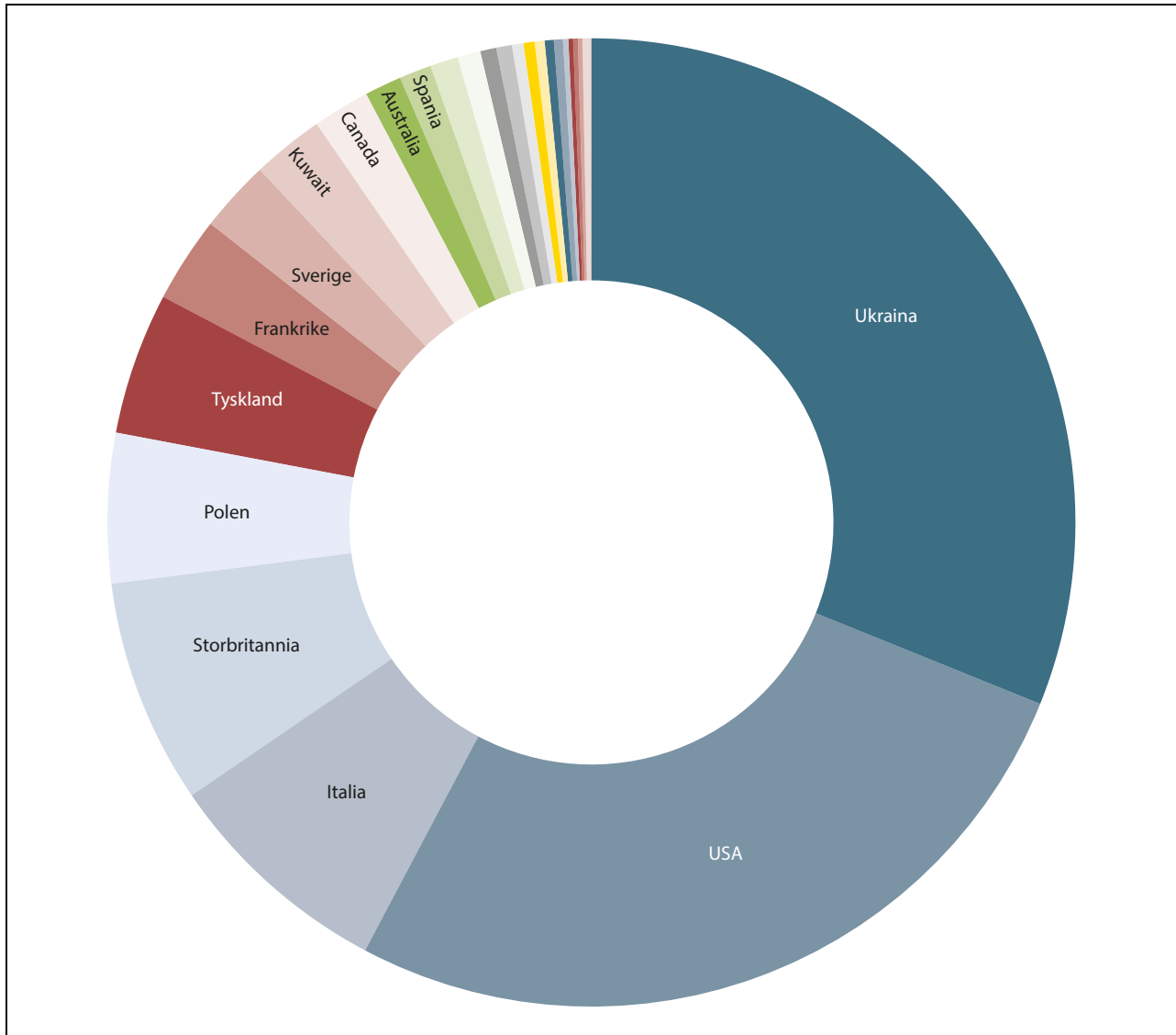
Land			Sum
Australia	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	768 332
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	52 625
	Produksjonsutstyr og komponenter	kr	10 198 003
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	436 200
Belgia ²	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	519 173
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	7 823 128
Brazil	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	30 506
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	35 124
Chile	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	872 907
Finland	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	11 167
Frankrike	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	1 761 411
Hellas	Teknologi	kr	317 009
India	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	24 501
Italia	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	184 861
	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	116 997
Luxembourg ¹	Telekommunikasjonutstyr	kr	254 736
	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	1 195 250
	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	14 507 179
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	6 175 107
Malaysia	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	130 200
Nederland	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	32 305 000
	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	233 283
New Zealand	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	157 957
Oman	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	81 357
Polen	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	36 212
	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	90 706
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	31 592
Slovenia	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	343 276
Spania	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	2 412
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	6 951
Sverige	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	kr	23 457
	Glattborete våpen med kaliber 20 mm eller større, andre våpen med kaliber større enn 12,7 mm samt tilhørende komponenter	kr	44 961
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	33 200

Tabell 4.6 Verdi av reparasjoner utført i Norge for utenlandske oppdragsgivere i 2025 i NOK

Land			Sum
	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	624 375
	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	1 036 219
	Kjøretøy og komponenter	kr	134 320 485
	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	72 762
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	20 890
	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	14 206 142
	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	5 745
Sveits	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	627 490
Storbritannia	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	302 750
	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	14 220 000
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	2 545 695
	Bomber, torpedoer, raketter, missiler og eksplosive midler samt tilhørende komponenter	kr	3 262
	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	1 742 195
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	61 739
	Produksjonsutstyr og komponenter	kr	9 608 832
	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	47 109
Sør-Korea	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	396 163
Tyskland	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	kr	166 195
	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	4 016 558
	Kjøretøy og komponenter	kr	1 250 033
	Militært treningsutstyr, simulatorer for våpenbruk og komponenter	kr	5 393
	Billed-/videoutstyr og deres motmidler og komponenter	kr	530 963
USA	Sensorer og lasere, Navigasjon og avionikk	kr	2 170 144
	Glattborete våpen med kaliber mindre enn 20 mm, automatiske våpen med kaliber 12,7 mm eller mindre samt tilhørende komponenter	kr	55 000
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	365 078
	Ildledningsutstyr og tilhørende varslingsystemer og komponenter	kr	161 755
	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	538 464
	Elektronisk utstyr som ikke er spesifisert i andre ML-kategorier	kr	5 201 991
Østerrike	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	64 400
Vietnam	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	3 455 691
Sum		kr	276 628 298

¹ Omfatter utførsel til NATO

² Omfatter utførsel til European Defense Fund og European Defense Agency

Figur 4.7 Mottakere av flerbruksvarer til militær sluttbruk i 2025

Kilde: DEKSA

Tabell 4.7 Eksport av flerbruksvarer på vareliste II til militær sluttbruk i 2025 i NOK

Land	Produkt		NOK
Australia	Telekommunikasjonutstyr	kr	1 021 372
	Sensorer og lasere	kr	6 416 558
	Marin- og undervannsteknologi	kr	300 000
	Navigasjon og avionikk	kr	108 000
	Navigasjon og avionikk	kr	288 090
Aserbajdsjan ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	2 313 300
Belgia ²	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	2 470 000
	Navigasjon og avionikk	kr	418 484
Canada	Sensorer og lasere	kr	528 892
	Telekommunikasjonutstyr	kr	1 716 250
	Sensorer og lasere	kr	12 200 000
Chile	Sensorer og lasere	kr	202 954
Danmark	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	1 131 000
Estland	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	1 342 977
Frankrike	Sensorer og lasere	kr	5 891 920
	Navigasjon og avionikk	kr	3 681 920
	Sensorer og lasere	kr	60 000
	Luffartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	12 054 067
Indonesia	Telekommunikasjonutstyr	kr	1 902 924
	Sensorer og lasere	kr	379 000
Irland	Navigasjon og avionikk	kr	1 205 009
Italia	Telekommunikasjonutstyr	kr	15 258 312
	Sensorer og lasere	kr	16 168 515
	Marin- og undervannsteknologi	kr	21 132 521
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	150 000
	Navigasjon og avionikk	kr	5 573 445
	Navigasjon og avionikk	kr	270 000
Japan	Sensorer og lasere	kr	3 038 004
	Navigasjon og avionikk	kr	397 364
	Navigasjon og avionikk	kr	641 325
Kosovo ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	119 000
Kuwait	Telekommunikasjonutstyr	kr	18 176 002
Libanon ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	67 000

Tabell 4.7 Eksport av flerbruksvarer på vareliste II til militær sluttbruk i 2025 i NOK

Land	Produkt		NOK
Litauen	Telekommunikasjonutstyr	kr	161 396
	Sensorer og lasere	kr	59 800
Luxembourg ¹	Telekommunikasjonutstyr	kr	444 500
Malaysia	Telekommunikasjonutstyr	kr	9 371 540
Nederland	Sensorer og lasere	kr	699 742
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	2 498 000
	Sensorer og lasere	kr	1 215 156
	Navigasjon og avionikk	kr	1 429 138
Peru ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	121 340
Polen	Sensorer og lasere	kr	6 403 920
	Marin- og undervannsteknologi	kr	25 000 000
	Navigasjon og avionikk	kr	1 451 000
	Navigasjon og avionikk	kr	1 762 000
	Navigasjon og avionikk	kr	2 300 000
	Navigasjon og avionikk	kr	966 100
Portugal	Sensorer og lasere	kr	1 185 440
Spania	Sensorer og lasere	kr	389 875
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	2 967 628
	Navigasjon og avionikk	kr	3 215 391
	Navigasjon og avionikk	kr	338 699
	Navigasjon og avionikk	kr	164 828
Storbritannia	Sensorer og lasere	kr	29 771 849
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	21 034 737
	Navigasjon og avionikk	kr	4 520 384
	Navigasjon og avionikk	kr	570 430
	Navigasjon og avionikk	kr	976 830
Sudan ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	71 750
Sverige	Telekommunikasjonutstyr	kr	95 881
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	36 305
	Navigasjon og avionikk	kr	13 498 600
	Sensorer og lasere	kr	2 671 028
	Sensorer og lasere	kr	59 800
	Sensorer og lasere	kr	1 894 000
Sveits	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	273 400

Tabell 4.7 Eksport av flerbruksvarer på vareliste II til militær sluttbruk i 2025 i NOK

Land	Produkt		NOK
Syria ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	296 910
Sør-Korea	Sensorer og lasere	kr	1 839 017
	Navigasjon og avionikk	kr	662 700
Tadsjikistan ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	118 000
Thailand	Sensorer og lasere	kr	2 474 500
	Navigasjon og avionikk	kr	364 800
Tsjekkia	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	1 433 998
	Telekommunikasjonutstyr	kr	2 536 179
Tyrkia	Navigasjon og avionikk	kr	141 110
Tyskland	Sensorer og lasere	kr	140 000
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	5 418 476
	Navigasjon og avionikk	kr	3 141 429
	Luftfartøy, UAV, flymotorer og utstyr til fly samt komponenter	kr	27 239 000
	Navigasjon og avionikk	kr	15 825
Ukraina	Sensorer og lasere	kr	17 840 262
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	201 083 223
	Navigasjon og avionikk	kr	4 009 929
	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	8 663 950
	Navigasjon og avionikk	kr	4 217 412
USA	Telekommunikasjonutstyr	kr	6 001 545
	Telekommunikasjonutstyr	kr	731 807
	Sensorer og lasere	kr	29 371 328
	Marin- og undervannsteknologi	kr	112 287 998
	Telekommunikasjonutstyr og informasjonssikkerhet	kr	48 947 771
	Navigasjon og avionikk	kr	72 870
	Marin- og undervannsteknologi	kr	2 145 639
	Sensorer og lasere	kr	300 000
	Navigasjon og avionikk	kr	100 151
	Navigasjon og avionikk	kr	1 879 996
Vietnam	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	14 000
Zimbabwe ³	Ballistisk beskyttelse eller beskyttelsesutstyr og komponenter	kr	172 700
	Sum	kr	757 907 217

¹ Omfatter utførsel til NATO² Omfatter utførsel til European Defense Fund og European Defense Agency³ Gjelder eksport av beskyttelsesutstyr til humanitært arbeid

Tabell 4.8 Eksport av beskyttelsesutstyr for humanitære formål i 2025

Mottaker	Land
DanChurchAid Lebanon	Libanon
Danish Refugee Council	Syria
FolkeKirkens Nødhjelp i Ukraina	Ukraina
Handicap International Federation	Ukraina
Iraqi Kurdistan Mine Action Agency (IKMAA)	Irak
Mine Action Agency of the Republic of Azerbaijan (ANAMA)	Aserbajdsjan
Norwegian People's Aid	Ukraina
Norwegian People's Aid Kosovo	Kosovo
Norwegian People's Aid Mutare	Zimbabwe
Norwegian People's Aid Peru	Peru
Regional Explosive Hazards Training Centre (REHTC)	Tadsjikistan
Representative office of the Danish Refugee Council in Ukraine	Ukraina
Tajikistan National Mine Action Center	Tadsjikistan
The State Emergency Service of Ukraine (SESU)	Ukraina
UNOPS Peace and Security Cluster, Sudan Project Unit	Sudan
UNOPS Ukraine Multi-Country Office	Ukraina

Oversikt 1: Forsvarets utførelse av eget materiell for etterforsyning, reparasjon, retur og egne styrker

Belgia
Canada
Danmark
Estland
USA
Irak
Jordan
Luxembourg
Nederland
Portugal
Storbritannia
Sverige
Sveits
Tyskland

Oversikt 2: Politiets utførelse av eget materiell

Danmark
Tyskland
Italia
Sverige
Finland

Oversikt 3: Bedrifter som har rapportert eksport i 2025

ABB AS
Advantek Engineering AS
Airbus Defence And Space AS
Akkodis Norway R&D Services AS
Alcatel Submarine Networks Norway AS
Andøya Space AS
Andøya Space Defence AS
A-Tec AS
Axnes AS
Bandak NCT AS
Benestad Solutions AS
Bertel O. Steen Defence & Security AS
Blaser Group Norway AS
Boresight And Alignment Solutions AS
Børsemaker Wear AS
Capsicum A/S
Chemring Nobel AS
Chiron AS
Compower AS
Comrod AS
Dacon AS
Devico AS
Diab AS

DNV AS
Engbo Match AS
Equipnor AS
ETM4U AS
Fjord Defence AS
Flightsafety International Norway AS
FLIR Unmanned Aerial Systems AS
FMP Products AS
Forsvaret
Forsvarets Forskningsinstitutt
Forsvarsmateriell
Freyr Devik AS
Fynd Reality AS
Galleon Embedded Computing AS
GKN Aerospace Norway AS
Green Ammo AS
Griff Aviation AS
GRS Riflestocks AS
H. Henriksens AS
Haaland Industri AS
Hanevik Våpen
Hapro Electronics AS
Hausken Lyddemper AS
Havguard AS
Heli-One (Norway) AS
Hell Events AS
Impetus Advanced Finite Element Analyses AS
Jakt & Friluft AS
K Lerøy Metallindustri AS
Keytouch Technology AS
Kitron AS
KKC AS
Kodyna AS
Kongsberg Aviation Maintenance Services AS
Kongsberg Defence & Aerospace AS
Kongsberg Defence Communication AS
Kongsberg Discovery AS
Kongsberg Discovery AS AVD Seatex
Kongsberg Maritime AS
Kongsberg Satellite Services AS
K-Sim AS
KTA Naval Systems AS
Leonardo UK LTD NUF
Lesjøfors AS
Levato AS
Libra-Plast AS
Lilaas AS
Lilltech AS
Lockheed Martin Global INC Norsk avdeling
Magne Landrø AS
Nacos Valmarine AS
Nammo Raufoss AS
NFM Group AS
NFM Technology AS
Norautron AS
Norsk Elektro Optikk AS
Norsk Luftambulans AS
Nortek AS
Norwegian Special Mission AS
Ontime Networks AS
Otto Olsen AS
Parallax Combat Training Solutions AS
Pedersens Vaabenlager AS
Politiets Fellestjenester
Pratt & Whitney Military Norway AS
Radionor Communications AS
Rheinmetall Nordic AS
Ritek AS
Rofi AS
Rohde & Schwarz Norge AS
Rustfrie Bergh AS
Rygir AS
Saab Technologies Norway AS
Safran Sensing Technologies Norway AS
Scanmatic AS
Schou AS
Siemens Energy AS
Sintef AS
Sintef Ocean AS
Skytec AS
Spectac AS
Steertec Raufoss AS
Svemko AS
Swenor Import AS
T & G Elektro AS
Tamek AS
Teleplan Globe AS
Testnor AS
Thac AS
Thales Norway AS
Tinex AS
TP-Products AS
Transmark Subsea AS
Tronrud Engineering AS
Umoe Mandal AS
Vake AS
Vanward AS
Viking Life-Saving Equipment Norway AS
Vision & Design AS
Våpensmia AS
Water Linked AS
Westcontrol AS
Westcontrol Berget AS
Østlandske Lettmetall AS

5 Internasjonalt samarbeid

Effektiv eksportkontroll er avhengig av at så mange land som mulig legger de samme standarder til grunn for sine nasjonale avgjørelser. Norge er medlem i alle de fire multilaterale eksportkontrollregimene som fatter beslutninger og koordinerer kontrollen. Regimene utgjør grunnlaget for de norske varelistene. I tillegg til regimene finnes det organisasjoner, arbeidsgrupper, traktater og initiativer hvor Norge også deltar. Samarbeidet kan være politisk eller teknisk, ofte begge deler. UD leder norsk deltakelse i det internasjonale samarbeidet. Ekspertisen til DEKSA, FFI, Tolletaten, sikkerhetstjenestene og andre norske myndigheter er avgjørende bidrag til dette arbeidet.

I tillegg til den faste internasjonale virksomheten har UD gjennom året representert Norge bredt i andre møter, konferanser og arrangementer. UD har jevnlig bilateral kontakt med andre lands myndigheter og ambassader om eksportkontrollspørsmål.

Tidligere meldinger til Stortinget har redegjort grundig for de ulike internasjonale foraene som er relevante for eksportkontroll. Denne meldingen konsentrerer seg om UDs arbeid i løpet av 2025 på noen av de mest sentrale møteplassene. Meldingen deler også norske betraktninger om utviklingen i det multilaterale samarbeidet. Tidligere meldinger har beskrevet andre internasjonale samarbeid og instrumenter som Ikkespredningsavtalen (NPT), Zangger-komiteen, Haag-kodeksen mot spredning av ballistiske missiler, og Initiativet for spredningssikkerhet (PSI).¹

5.1 Wassenaar Arrangement (WA)

WA, som ble etablert i 1996, er det multilaterale eksportkontrollregimet for kontroll med konvensjonelle våpen, i tillegg til flerbruksvarer- og teknologi som ikke er kontrollert av andre regimer.² WA har etablert to lister: én liste for våpen og militære varer og én for flerbruksvarer. Teknologi er

også omfattet av listene. De fleste varene og teknologiene som er oppført på de norske varelistene kommer fra dette regimet.

WA-samarbeidet har deltakerland fra alle verdensdeler, og til sammen 42 land er tilsluttet. WA er etablert med et fast sekretariat i Wien. Formannskapet for det årlige plenumsøtet, arbeidsgruppen (GWG) og ekspertgruppen (EG) går på omgang blant deltakerlandene. I desember 2026 vil Norge ta på seg formannskapet for EG i to år. Da vil også WA sitt 30-årsjubileum markeres.

Det foregår hvert år et bredt og detaljert teknisk arbeid i WA for å oppdatere listene. Møtene og diskusjonene i WA er de mest omfattende av alle eksportkontrollregimene. Her bidrar DEKSA med sin ekspertise. I tillegg drøftes mer prinsipielle spørsmål og praksisspørsmål i en egen arbeidsgruppe. Det avholdes årlige ekspertmøter for lisensierings- og kontrolleksperter. Det årlige plenumsøtet fatter alle beslutninger ved konsensus.

I 2025 fortsatte WA sitt arbeid med å bidra til internasjonal og regional sikkerhet og stabilitet ved å fremme åpenhet og større ansvar i overføringen av konvensjonelle våpen, flerbruksvarer og teknologier. Norge deltok i alle møter, representert av UD eller DEKSA. WAs kontrollister ble oppdatert og forbedret for å følge den internasjonale sikkerhetsutviklingen, teknologiske endringer og markedstrender. WA engasjerte seg også i målrettede utadrettede aktiviteter med ikke-deltakende stater og relevante internasjonale og regionale organisasjoner, for å fremme effektiv eksportkontroll over hele verden.

2025 var samtidig et krevende år for WA-samarbeidet. Den globale sikkerhetssituasjonen har i betraktelig grad påvirket arbeidet i regimet. Selv om man har kommet til enighet om enkelte ting, og regimets struktur videreføres, er det fortsatt viktige politiske og tekniske spørsmål som ikke er avklarte. Til tross for utfordringer med å oppnå konsensus på flere områder, er deltakerlandene enige om viktigheten av at WA-samarbeidet består, blant annet i lys av den raske teknologiske utviklingen, og den økte bruken av flerbruksvareteknologi til militære formål.

¹ Meld. St. 29 (2024–2025), Meld. St. 5 (2017–2018), Meld. St. 8 (2015–2016), m.fl.

² www.wassenaar.org

5.2 Missile Technology Control Regime (MTCR)

MTCR er det multilaterale eksportkontrollregimet for å hindre spredning av missilteknologi for kjernevåpen.³ Dette gjelder visse typer missil-systemer, deler og komponenter som kan gi en lang rekkevidde og høy bæreevne.

Det franske utenriksministeriet har rollen som forsterket kontaktpunkt. De fungerer som et sekretariat for MTCR, med ansvar for å lede og være vertskap for årlige politiske møter i Paris. Siden 2023 har det ikke vært mulig for medlemslandene å oppnå konsensus om hvem som skal ha formannskapet for plenumsmøtet i MTCR. Brasil hadde det seneste formannskapet i 2022–2023. På det politiske nivået har derfor arbeidet i regimet vært preget av stillstand de siste årene. Medlemsland har forsøkt å holde det tekniske arbeidet i MTCR gående til tross for denne situasjonen. Norge anser det som relevant og nødvendig at de tekniske ekspertene fortsetter å drøfte forslag og ha faglige utvekslinger om teknologi selv om det er usikkerhet om når og hvordan man kan oppnå beslutninger.

5.3 Nuclear Suppliers Group (NSG)

NSG er det multilaterale eksportkontrollregimet rettet mot ikke-spredning av kjernefysiske våpen.⁴ Deltakende stater gjennomfører to sett med retningslinjer for kjernefysisk eksport. Retningslinjenes mål er å gjøre handel med kjernefysisk materialer for fredelige formål mulig.

Kontrollen til NSG knytter seg til NPT og Zangger-komiteens lister over varer og teknologi som er relevante for spredningsrisiko, men går også vesentlig lengre. I NSG forhandler de deltakende statene om oppdateringer til listene over kjernefysisk relevant materialer, varer og teknologi. I tillegg deler landene praksiser, spredningstrender og mer mellom seg. Gruppen utarbeider flere beste praksis-dokumenter som publiseres offentlig på NSG sine nettsider. Alle beslutninger i regimet fattes ved konsensus.

Det har over tid vært krevende å oppnå nødvendig konsensus for flere typer beslutninger i NSG. Mens en del av arbeidet går som vanlig, har det vært vanskelig å få enighet om oppdateringer av listene. Manglende oppdateringer i et felt som er under rask utvikling vil over tid svekke kontrol-

len på området. Situasjonen er derfor bekymringsfull. Det har heller ikke lyktes gruppen å bli enige om en offentlig uttalelse siden 2021.

I 2025 ble det avholdt to tekniske ekspertgruppemøter og to politiske konsultasjoner, i tillegg til plenumsmøtet. Norge har deltatt i alle møtene. Plenumsmøtet ble avholdt i Cape Town i juli 2025 med Sør-Afrika som formannskap. Under plenumsmøtet fokuserte gruppen på tekniske spørsmål som er viktige i gjennomføringen av kontrollistene og hadde informasjonsutveksling om praksis og håndheving. Argentina har påtatt seg formannskapet for 2026. Norge ser at det fortsatt er et engasjement for å bevare og styrke regimet for fremtiden.

5.4 The Australia Group (AG)

AG er det multilaterale eksportkontrollregimet rettet mot å hindre utviklingen og spredningen av biologiske og kjemiske våpen.⁵ Her forhandles kontrollistene for varer og teknologi som er forløpere til biologiske og kjemiske våpen, og medlemslandene diskuterer praksis og gjennomføringen av kontrollen. Norge deltar aktivt i AG på både teknisk og politisk nivå. Norsk forsvars- og flerbruksvareindustri eksporterer i liten grad varer og teknologi som er kontrollert av AG, men på disse feltene går innovasjon raskt, og det krever årvåkenhet å følge med på risikoene – som også eksisterer i dag.

I 2025 holdt AG to internasjonale møter, henholdsvis mellomsesjonen og plenumsmøtet. På mellomsesjonen i Bucuresti i januar 2025 var Norge representert av eksperter fra DEKSA og FFI. Norge observerer at det er særlig rask utvikling innen bioteknologisk innovasjon. For å følge diskusjonene og forslagene stiller Norge med ekstra ekspertise på biologi til fremtidige AG-møter. Brytningsteknologier utfordrer regimets evne til å henge med på og effektivt regulere teknologi som kan utnyttes militært. KI-baserte bioverktøy, 3D-printing med biologiske materialer, og teknologier hvor menneskehjernen samhandler direkte med elektronikk, er eksempler på innovasjon for sivile formål, men har flere uforutsigbare anvendelser.

Plenumsmøtet i AG ble avholdt i juli 2025 i Sydney, og markerte 40-årsjubileumet til regimet. Norge var representert av FFI med instruks fra UD. Fellesuttalelsen bekreftet at medlemslandene mener at AG sikrer den nødvendige

³ www.mtcr.info

⁴ www.nuclearsuppliersgroup.org

⁵ www.australiagroup.net

Figur 5.1 Australiagruppen drøfter forslag til kontrollistene for biologiske og kjemiske våpen og utveksler informasjon mellom eksperter og nasjonale myndigheter.

Foto: MFA CZ

tilliten til å gjennomføre legitim handel og vitenskapelig samarbeid for fredelig bruk, samtidig som vi hindrer spredning av kjemiske og biologiske våpen.

Montenegro og Albania erklærte i 2025 at de unilateralt vil følge AG sine kontrollister mens deres søknader om medlemskap i regimet vurderes. Det betyr at landene bruker AG sine lister i eksportkontrollen selv om de ikke er medlemmer. Plenumsrådet markerte også 50-årsjubileumet til Biovåpenkonvensjonen, og deltakerne uttrykte sterk og ufravikelig støtte til denne konvensjonen, Kjemivåpenkonvensjonen, og Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen (OPCW). Deltakerne, inkludert Norge, reagerte sterkt på bruken av kjemiske stoffer på slagmarken mot Ukraina. Plenumsrådet uttrykte bekymring for utvikling og spredning av kjemiske og biologiske våpen i Russland, Iran og Nord-Korea.

AG har en sammensetning og funksjonalitet som i dag er unik blant eksportkontrollregimene. Dette er det eneste regimet hvor Russland ikke er medlem. AG kjennetegnes av sin forutsigbare organisering, høye grad av fortrolighet og vilje til

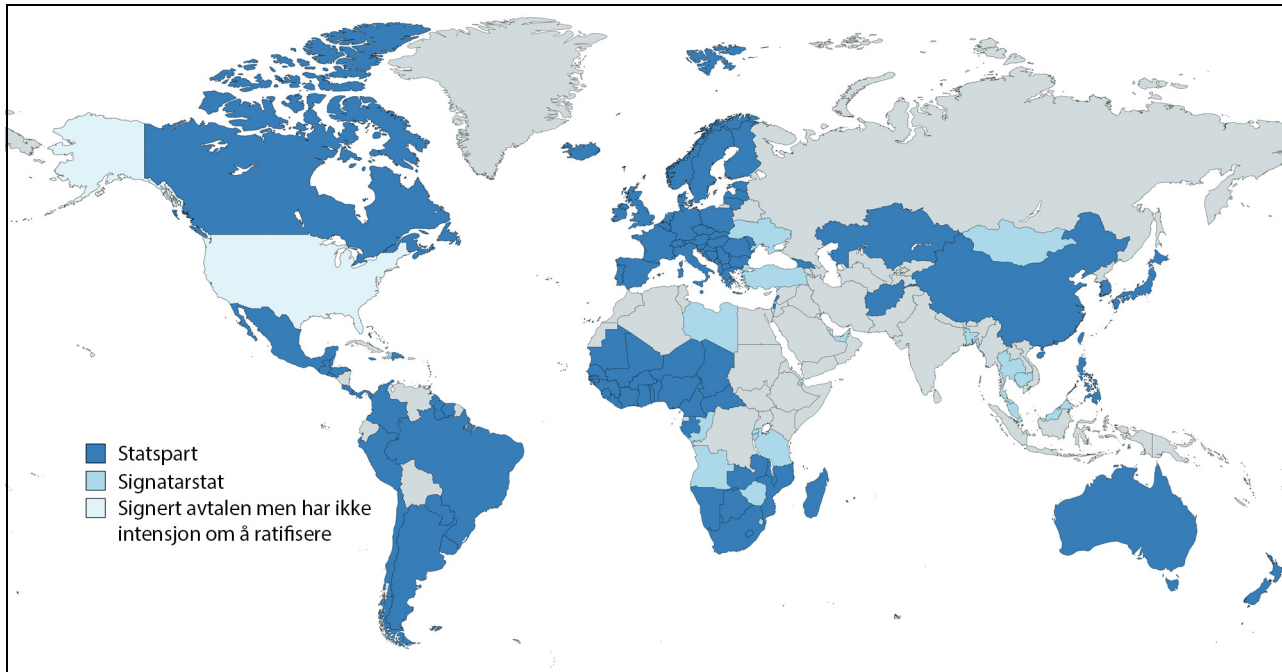
informasjonsutveksling. Dette fører ofte frem til konsensus blant medlemmene om oppdateringer av kontrollistene.

5.5 Våpenhandelsavtalen (Arms Trade Treaty – ATT)

ATT ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2013, og er den første og eneste juridisk bindende avtalen som regulerer internasjonal handel med konvensjonelle våpen.⁶ Avtalens formål er å etablere så høye felles internasjonale standarder som mulig for handel med konvensjonelle våpen. Målet til ATT er å bidra til fred, stabilitet, og reduksjon av menneskelig lidelse. ATTs statsparter, de 118 landene som har ratifisert avtalen, er en vesentlig større gruppe land enn f.eks. de fire eksportkontrollregimene.

Norsk gjennomføring av avtalen ivaretas i eksportkontrollregelverket. ATT-artiklene 6 og 7 er innarbeidet i kriteriene for vurderinger i UDs

⁶ www.thearmstradetreaty.org

Figur 5.2 Land som er statsparter (mørkeblå), og land som har signert, men ikke ennå ratifisert avtalen (lyseblå). USA har signert, men har uttrykt at de ikke lenger har intensjon om å ratifisere.

Kilde: Arms Trade Treaty

retningslinjer for behandling av søknader om eksport av forsvarsmateriell fra Norge. Norge rapporterer offentlig til ATT hvert år om eksport og import av konvensjonelle våpen. Gjennom avtalens frivillige fond kan stater få midler til nasjonal kapasitetsbygging, lov- og institusjonsutvikling, og tekniske og materielle tiltak. Norge støttet det frivillige fondet med 1 mill. kroner i 2025, som i 2024.

Det ble holdt to arbeidsgruppemøter i ATT i 2025, i tillegg til statspartsmøtet i Genève i august. I møtene utveksles erfaringer om praktiseringen av ATTs regelverk, rapportering, og tiltak for implementering og universalisering av avtalen. Norge deltar aktivt i diskusjonene, representert av UD, Norges faste delegasjon til FN og andre internasjonale organisasjoner i Genève, og eksperter fra DEKSA. Statspartsmøtet i 2025 besluttet at det skal legges fram et forslag i 2026 om en femårig strategi for ATT. Avtalen har ingen tilsynskonferanse eller annen formell mekanisme for prioritering eller evaluering. Hensikten er å lage en strategi med operative mål og tiltak som styrker ATTs strukturer og aktiviteter. Norge bidrar inn i arbeidet.

I 2025 var regulering av formidling (arms brokering) et prioritert tema i ATT. Formidling er et krevende område med store variasjoner i nasjonal kontroll. Effektiv regulering av formid-

ling er viktig for å hindre avledning. Det er også stor politisk vilje til å styrke arbeidet med å forhindre at konvensjonelle våpen bidrar til kjønnsbasert vold. Det er blant annet opprettet Gender Focal Points, utnevnte personer som skal jobbe med å ivareta kjønnsperspektiver i ATT sitt arbeid.

Norge opplever diskusjonene i ATT som konstruktive og mindre preget av geopolitiske utfordringer enn enkelte andre avtaler. De siste årene har det vært et søkelys på hvordan statspartene skal etterleve sine forpliktelser etter artikkel 6 og 7 i lys av situasjonen på Gaza. Universalisering av avtalen oppleves å ha stagnert noe. Flere store våpeneksport- og importstater står fortsatt utenfor avtalen.

5.6 Nordisk-baltisk samarbeid (NB8)

NB8 er et uformelt regionalt samarbeid mellom de fem nordiske landene og de tre baltiske landene. Samarbeidet er basert på felles geografi, utstrakt samhandling mellom våre samfunn og økonomier, og felles verdier i mange spørsmål. Regjeringen prioriterer NB8-formatet høyt, og opplever at dette samarbeidet har blitt enda viktigere for sikkerhetspolitikken som følge av Russlands folkerettsstridige krig mot Ukraina og

at Finland og Sverige har blitt NATO-medlemmer.⁷

Samarbeidet i NB8 om eksportkontroll gjennomføres på ekspertnivå med landenes utenriksdepartementer og nasjonale myndigheter for eksportkontroll. Norge ved UD og DEKSA deltar i et årlig møte med NB8, og i 2025 var Norge vertskap. Møtet ble gjennomført i Oslo over to dager i april. Norge skal være vert igjen i 2027.

Møter i denne kretsen kjennetegnes av høy grad av fortrolighet og åpen diskusjon mellom deltakerne. Målet er å utveksle erfaringer og diskutere problemstillinger og utvikling for eksportkontroll med våre nærmeste allierte. Som en region og et verdifelleskap opplever vi at NB8 ofte forstår situasjoner og utfordringer likt. Det er en stor fordel å kunne lære av hverandre for å utvikle vår nasjonale eksportkontroll. I tillegg gir NB8-møtene en mulighet for å koordinere våre posisjoner til andre internasjonale møter, når vi har felles interesser, f.eks. i eksportkontrollregimene.

5.7 Samarbeidet med EU

EUs ulike aktiviteter på eksportkontrollfeltet har ikke nødvendigvis direkte innvirkning på norsk eksportkontroll. Politikk som vedtas i EU må vurderes konkret av Norge for å avgjøre om den faller innenfor våre avtaler med EU eller ikke. Selv om det skulle vurderes at beslutninger i EU ikke er bindende for Norge, kan UD finne at det likevel er gode grunner til å harmonisere norsk eksportkontroll tett med EU. Dette er viktig for å unngå at vi får ulike nivåer av kontroll, eller ulike gjennomføringer av forpliktelser som vi ønsker skal være like strenge og effektive. Ulikheter kan øke risikoen for at Norge blir et land hvor regelverket kan omgås og hvor varer og teknologi lettere kan avledes til uønsket militær sluttbruk.

Norsk forsvars- og flerbruksvareindustri er avhengig av like vilkår for å kunne konkurrere i markedet og samarbeide med andre land om felles produksjon. Norge har en høyt spesialisert industri, som ofte lager deler og komponenter til større systemer, eller avanserte produkter for spesifikke markeder. Derfor er industrien ekstra sårbar hvis norsk eksportkontroll skiller seg betydelig fra EU. På samme måte er kunnskapssektoren avhengig av å kunne samarbeide om forskning og teknologiutvikling med sine partnere i andre land. Det er regjeringens mål å fort-

satt følge EU-standarder på eksportkontrollområdet i det norske regelverket så langt det lar seg gjøre. Dette gir forutsigbarhet og like muligheter for norske virksomheter, og bidrar til å hindre at Norge blir et omgåelsesland.

Informasjonsutveksling i EUs databaser

Norge er eneste ikke-medlemsland som har fått tilgang til å utveksle informasjon om avslag på søknader om eksport av forsvarsmateriell og flerbruksvarer i databasene som EU har etablert. Dette gir DEKSA muligheten til å konsultere med eksportkontrollmyndighetene i EU-land for å få viktig informasjon til bruk i vurderingen av norske lisenser. Det bidrar også til å sikre at Norge avslår lisens hvis et EU-land har avslått en helt lik sak.

Konsultasjoner med EU om eksportkontroll

To ganger årlig gjennomfører UD og DEKSA politiske konsultasjoner med EU om eksportkontroll. Fra EU deltar EUs utenrikssteneste (EEAS) som representerer arbeidsgruppen for flerbruksvarer, og EU-kommisjonen som representerer arbeidsgruppen for våpeneksport.

I 2025 ble det ikke gjennomført egne konsultasjoner mellom Norge og EU om eksportkontroll. Dette skyldtes høyt aktivitetsnivå som la beslag på kapasiteten hos begge parter. UD og DEKSA deltok imidlertid på EU-kommisjonens eksportkontrollforum i november 2025, hvor eksperter fra medlemsland, Europaparlamentet, næringslivet, kunnskapssektoren og sivilsamfunnet møttes for å gjennomgå og diskutere utviklinger på eksportkontrollfeltet i EU.⁸

UD opplever at kontakten med EUs organer om eksportkontroll gir verdifull innsikt og samhandling med unionen og dens medlemsland for å ivareta norske politiske interesser, og interessene til norsk industri og akademia. Tilgangen Norge får til informasjon og diskusjon på dette området går langt lengre enn vår status som ikke-medlem skulle tilsi.

5.7.1 EUs nye felles posisjon om eksportkontroll av forsvarsmateriell

I april 2025 reviderte EU sin felles posisjon om eksport av forsvarsmateriell.⁹ Posisjonen er vedtatt av

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nordisk-baltisk-toppmote-i-sverige/id3076504>

⁸ https://policy.trade.ec.europa.eu/events/export-control-forum-2025-2025-11-14_en

⁹ Council Decision (CFSP) 2025/779 of 14 April 2025

Figur 5.3 Norges hus i Brussel er hjem til blant annet Norges ambassade til Belgia og EU-delegasjonen.

Foto: Utenriksdepartementet

Det europeiske råd, og er et uttrykk for medlemslandenes overordnede politikk og prioriteringer. Rådets beslutninger er politisk bindende for medlemslandene. Dette betyr at landene må tilpasse sin nasjonale politikk og ikke handle i strid med posisjonen. Beslutninger om eksport av forsvarsmateriell er fortsatt et nasjonalt anliggende, og medlemsland kan vurdere noe ulikt innenfor rammene av posisjonen. Medlemslandene samarbeider tett gjennom informasjonsutveksling og politisk samhandling for å sikre likest mulig praksis.

Betydningen for norsk eksportkontroll

Norge er ikke bundet av EUs felles posisjon. Likevel er det i norsk utenriks- og sikkerhetspolitisk interesse å være tett på samme linje som EU i den overordnede tilnærmingen til eksportkontroll. Mange av våre allierte er i EU, og de er blant våre største partnere innen forsvarssamarbeid, inkludert som marked for norsk eksport og felles produksjon. Derfor ser UD på EUs felles posisjon som relevant politikk å analysere, og vurderer hvordan Norge skal ta hensyn til denne.

De grunnleggende verdiene, bekymringene og forventningene som EUs felles posisjon beskriver, deles av Norge. Posisjonen har blitt oppdatert for å være bedre egnet til å møte store sikkerhetsutfordringer og et økt behov for forsvarsproduksjon i Europa. Samtidig er forventningene høye til ansvarlig og trygg håndheving av eksporten av forsvarsmateriell. Disse behovene gjelder også for norsk forsvarsindustri og eksportkontroll.

EUs felles posisjon krever at medlemslandene anvender åtte kriterier når de skal vurdere en sak om eksportlisens for forsvarsmateriell. Norge har innarbeidet de samme kriteriene i UD's retningslinjer, som brukes av DEKSA.

Endringene handler i stor grad om at EU tydeliggjør sin praksis. Norge vil følge med på hvilke utslag dette får for eksportkontrollen i landene det gjelder. Norsk praksis er allerede på linje med endringene. UD vil vurdere eventuelle behov for å oppdatere norske retningslinjer for å gjenspeile endringene i EU dersom det kan bidra til utviklingen av norsk eksportkontroll.

Strengere vurderinger og mer fleksibilitet for sikkerhetsinteresser

EUs nye felles posisjon medfører ikke store endringer i den politiske tilnærmingen, men sikter mot å redusere ulike praksiser og tolkninger i medlemslandene. Revideringen introduserte flere operasjonelle, politiske og næringslivsdrivne oppdateringer. Flere artikler og kriterier er blitt utvidet eller presisert. Det er ikke innført noen helt nye kriterier.

Overordnet sett legger endringene opp til mer koordinering mellom medlemslandene, økt fleksibilitet for å møte behov for forsvarsproduksjon i EU, og utvidede verktøy for å gjennomføre vurderinger i søknader om lisens. Sistnevnte inkluderer eksplisitte forpliktelser til å forhindre avledning av forsvarsmateriell og omgåelse av sanksjoner, og til å vurdere bruken av etterkontroller for forsvarsmateriell som har blitt eksportert.

Vurderinger knyttet til menneskerettigheter er blitt framhevet, blant annet ved å tydeligere kreve vurderinger av risikoen eksporten kan utgjøre for kjønnsbasert vold og vold mot kvinner og barn. Dette er ikke nye forpliktelser, men en

tydeliggjøring av hva som skal vurderes. Det gir eksportører og eksportkontrollmyndighetene en klarere anvisning på hva slags mulig misbruk og skadevirkninger de må vurdere, slik at de kan jobbe for å forhindre disse.

I den nye felles posisjonen anerkjennes det tydelig at en mottaker av forsvarsmateriell kan ha behov for sitt eget selvforsvar, slik at en eksport til en alliert for militær bruk ikke nødvendigvis skal tolkes som å bidra til å forverre en væpnet konflikt. EUs kollektive sikkerhet er blitt presisert som relevant å vurdere. Denne oppdateringen ses i sammenheng med Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i 2022, europeiske lands militære støtte til Ukraina, og er en erkjennelse av at europeiske land må være beredt til å ivareta sine egne sikkerhetsinteresser.

Det ble også utgitt en oppdatert brukerguide til lisensieringsmyndigheter.¹⁰ Her beskrives risikovurderinger, utveksling av informasjon om avslag, og flere tolkningsspørsmål. EUs felles posisjon vil revideres på nytt i 2030.

¹⁰ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6881-2025-INIT/en/pdf>

6 UDs ansvar for politikk og regelverk

6.1 Styling av DEKSA

Som det overordnede departementet har UD en viktig oppgave i å styre DEKSA. Gjennom etatsstyringen mottar DEKSA driftsmessige rammer og politiske styringssignaler. Hovedinstruksen og tildelingsbrevet er de to sentrale dokumentene. På eksportkontrollområdet var DEKSA i 2025 bedt om å prioritere styrket veiledning, samarbeid med nasjonale partnere, og å jobbe for forutsigbare rammer for forsvarsindustrien, næringsliv og kunnskapssektoren.¹

Som direktorat er DEKSA innenfor sitt ansvarsområde den mest verdifulle faglige rådgiveren til UDs arbeid med politikk og regelverket. Fagdialogen er en viktig arena for gjensidig informasjonsutveksling og for å sikre at det er samsvar mellom politikken og forvaltningen. Dette vil fremover omsettes til en stadig bedre og sterkere norsk eksportkontroll.

Da DEKSA overtok ansvaret for å behandle søknader om eksportlisenser fra UD 1. januar 2025, fikk departementet en ny rolle som klageinstans. Å sikre en reell to-instans klagebehandling var en viktig begrunnelse for å opprette et underliggende organ. Det er i tråd med god forvaltningsskikk og øker rettssikkerheten for de som må søke om eksportlisens. Da lisenser ble behandlet av UD, var muligheten for å klage på et avslag begrenset til Kongen i statsråd og til Sivilombudet. Oppgaven som klagebehandler krever betydelige ressurser i UD. Samtidig er dette en styrking av forvaltningen og klagers rettigheter. Departementet prioriterer klagebehandlingen høyt.

UD kan også instruere DEKSA i praksis og enkeltsaker. Meld. St. 29 (2024–2025) redegjør utdypende for UD og DEKSAs respektive ansvar på eksportkontrollfeltet.²

6.2 Politikk- og regelverksutvikling

Eksportkontrollregelverket består av eksportkontrollloven, eksportkontrollforskriften, og UDs retningslinjer. De rettslige rammene for eksportkontrollen er UDs ansvar, selv om forvaltningen gjennomføres av DEKSA. Denne meldingen presenterer den viktigste utviklingen i politikk og regelverk i 2025.

6.2.1 Tydeligere kontroll med teknologioverføring

Norge er utsatt for aktører som ønsker tilgang til sensitiv norsk teknologi. Rask teknologisk utvikling fører til et økende behov for kontrolltiltak som er målrettede og forutsigbare for norske industri og kunnskapssektor. I august 2025 endret UD eksportkontrollforskriften for å tydeliggjøre kontrollen med teknologioverføring.³

Dette var kompliserte endringer som departementet hadde jobbet med lenge. Det opprinnelige forslaget og de mangene svarene fra høringen i 2022, viste at det var flere problemstillinger rundt hvordan eksportkontroll gjelder for immaterielle ytelser, som omhandler kunnskap, formidling og mennesker.⁴

Å kontrollere noe du ikke kan se eller ta på

Fysiske varer som forlater Norge deklarerer til Tolletaten. Tolletaten kan undersøke om informasjonen eksportør oppgir er riktig, og om det finnes en gyldig eksportlisens for nøyaktig det som er deklart. Ved tvil kan de holde tilbake varen og avklare med DEKSA. Varene kan følges hvor de er i verden, og man har mulighet til å avdekke det hvis en vare blir brukt av noen andre enn tiltenkt, eller til andre formål enn tillatt.

Dette nivået av kontroll er ikke mulig å oppnå når det snakk om eksport av informasjon. Tekno-

¹ Tildelingsbrev til DEKSA for 2025 – www.regjeringen.no

² Meld. St. 29 (2024–2025)

³ https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/Eksportkontroll/kontroll_kunnskap/id2952406

⁴ https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/forskrift_endringer/id2905861

Figur 6.1 Kunnskapen om sensitiv teknologi kan være enda mer verdifull enn varen.

Foto: Microsoft 365 Stock Images

logi i form av sensitiv kunnskap kan overføres fra en person til en annen, som vi ikke nødvendigvis vet hvem er, ei heller hva de tenker å bruke denne teknologien til. I tillegg kan den utenlandske personen befinne seg i Norge når overføringen skjer, og deretter ta med seg teknologien til et sluttbrukerland og militær bruk som Norge ikke ville ha tillatt.

Det kan være krevende å forstå at delingen av teknologi, for eksempel gjennom et profesjonelt samarbeid, kan være en lisenspliktig eksport. Meld. St. 29 (2024–2025) redegjorde for UD sitt arbeid med forskriftsendringene, og for kunnskapssektorens arbeid med sikkerhet og eksportkontroll.⁵

Hva som ble endret

Overføring av listeført teknologi krevde lisens også før endringene, men det var uklart for mange hvordan dette skulle vurderes konkret for lisensplikten. Endringene i forskriften i 2025 medfører ikke strengere kontroll enn tidligere, men presiserer kontrollen. Forskriften definerer nå hva som skal forstås som teknologi i forbindelse med eksportkontrollregelverket. Utgangspunktet er fremdeles at en bred forståelse av teknologi legges til grunn.⁶

En annen viktig avklaring i forskriften var å gjøre det klart hvilke unntak fra lisensplikten som gjelder for eksport av teknologi. Dette inkluderer unntak for offentlig tilgjengelig informasjon, grunnforskning, og for visse typer teknologi-overføring som finner sted i Norge til statsborgere av EU/EØS- og NATO-land. Det sist-

nevnte unntaket har for eksempel stor virkning for kunnskapssektoren når det gjelder samarbeid, utvekslinger og ansettelse av forskere og vitenskapelig personell innenfor flerbruksteknologi.

UDs veileder for eksport av teknologi

Samtidig med endringene i forskriften publiserte UD en veileder for eksport av teknologi.⁷ Den er ment å hjelpe kunnskapssektoren og industrien med å forstå hvordan de kan vurdere om en teknologi er omfattet av reglene for lisensplikt. Veilederen gir en rekke avklaringer av endringene i regelverket, forklarer og fortolker viktige begreper, og viser sammenhengen med den internasjonale eksportkontrollen. Det gis eksempler på hvordan regelverket kan komme til anvendelse i forskningssammenheng, publisering, og ansettelse av utenlandske borgere som vil få tilgang til lisenspliktig teknologi.

Under arbeidet med veilederen fikk UD innspill fra blant annet Kunnskapsdepartementet, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Stavanger, Universitets- og høyskolerådet, Forskningsrådet, SINTEF, PST og DEKSA. Veilederen erstatter retningslinjene for kontroll med kunnskapsoverføring som ble publisert 11. mai 2016.

Et område vi må få mer erfaring med

De grepene som nå er tatt for å tydeliggjøre kontrollen med teknologioverføring, forventes ikke å avklare alle problemstillinger og behov på området. UD har i samråd med kunnskapssektoren, næringslivet, og andre departementer og etater, forstått at det trengs mer erfaring med hvordan kontrollen gjennomføres i praksis. Justeringer kan bli nødvendige etter hvert som berørte aktører og DEKSA anvender regelverket og veilederen til konkrete vurderinger av lisensplikt. Behovet for kontroll skal ikke være et unødig hinder for legitim og trygg utveksling av kunnskap om teknologi.

For eksempel er det relevant å se hvilke effekter unntakene fra lisensplikten får i praksis. Unntaket som er gitt i eksportkontrollforskriften § 8 b til forskningsinstitusjoner for EØS- og NATO-borgere innenfor flerbruksvareteknologi, gjelder ikke næringslivet. Det vil si at flerbruksvareindustrien må forholde seg til

⁵ Meld. St. 29 (2024–2025)

⁶ Forskrift om eksport av forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og tjenester – Kap. 1. Innledende bestemmelser

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-for-eksport-av-teknologi/id3116449>

Figur 6.2 UD publiserte veilederen for eksport av teknologi i august 2025.

Kilde: Utenriksdepartementet

lisensplikt og et krav om å søke lisenser for aktiviteter som academia slipper. Dette er særlig relevant for ansettelse av utenlandske borgere til teknologiområder i Norge. I vurderingen av hvilke unntak som kan gis, har UD gjort en avveining av blant annet hensynet til akademisk frihet, de berørte aktørene sin kapasitet og erfaring med eksportkontroll, og forskjellen på kunnskapssektoren og kommersiell virksomhet. I tiden fremover vil det være relevant å se hvilken kontrolleffekt og hva slags byrde denne forskjellen utgjør for næringslivet.

UD vil evaluere erfaringer som academia gjør seg med å vurdere lisensplikten konkret i saker som gjelder teknologioverføringer i form av publisering og arrangementer. Det forventes at lisensplikten vil gjelde i et fåtall slike saker.

Det er også relevant å se hvordan eksportkontroll med teknologioverføring får virkning i samspill med andre regelverk som de berørte aktørene kan måtte forholde seg, f.eks. om beskyttelsesverdig forsvarsteknologi, investeringskontroll, og sikkerhetsloven.

Kontroll med teknologioverføring er et tema under rask utvikling i mange land. Temaet drøftes hyppig i flere sammenhenger, inkludert i de multi-

laterale eksportkontrollregimene. Norge vil fortsette å lære av andre lands tilnærminger. Den pågående utviklingen i EU er viktig å følge med på. Målet er sterkere kontroll samtidig som at kunnskapssektoren og næringslivet skal kunne samarbeide internasjonalt så godt som mulig, med like og forutsigbare betingelser som i andre land.

6.2.2 Endringer i norsk politikk og praksis

Hva kan norsk regelverk for eksportkontroll trenge i tiden fremover?

Vi befinner oss i den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen siden 1945. Norsk forsvar og våre sikkerhetsinteresser må stå i sentrum for de vurderinger vi gjør fremover innenfor eksportkontrollen.

Dagens eksportkontrolllov er fra 1987. Det er nødvendig å vurdere hvor godt regelverket tjener sitt formål etter så lang tid. Loven er konsis i å etablere formålet med eksportkontroll, lisensplikten og andre overordnede plikter for den som må søke lisens, myndighetenes hjemler til inngrep, samt straffeansvaret. Forskriften utdypet hvordan eksportkontrollen skal gjennomføres, og UDs retningslinjer gir føringer for forvaltningen sin praksis når søknader om lisens vurderes.

UD vil i 2026 starte et arbeid med å se helhetlig på regelverket og vurdere mulige nye behov og endringer. Dette gjør vi for å sikre at norsk eksportkontroll er tilpasset dagens utenriks- og sikkerhetspolitiske forhold, og for at regelverket skal gi næringslivet og kunnskapssektoren den nødvendige forutsigbarheten til å drive sine virksomheter på en måte som er både trygg og konkurransedyktig.

Eksportkontrollen har alltid utviklet seg i tråd med teknologi, internasjonale forpliktelser og endringer i det geopolitiske landskapet. Handelen med forsvarsmateriell og flerbruksvarer vokser stort i volum. Samtidig som krav til tempo i leveranser og saksbehandling øker, blir risikoene for misbruk av varer og teknologi mer komplekse å vurdere. Vi har opplevd gjennom 2025 at dette utfordrer effektiviteten i myndighetenes etablerte former for forvaltning.

Regjeringen vil sikre at den strenge og ansvarlige linjen i norsk eksportkontroll videreføres. UD skal fremover se på om dette kan gjøres med et enda tydeligere regelverk, som også er tilpasset moderne virksomheter og forvaltning, og en ny sikkerhetspolitisk virkelighet.

Figur 6.3 Stortingets utenriks- og forsvarskomiteé avholdte åpen høring 3. november 2025 om stortingsmeldingen.

Foto: Stortinget

6.2.3 Oppdateringer av varelistene

Varelistene i eksportkontrollforskriften beskriver hvilke varer og teknologier som er underlagt eksportkontroll, og som dermed krever lisens for å eksportere fra Norge. Varelistene er vedlegg til eksportkontrollforskriften.⁸ De norske varelistene I og II gjenspeiler listene som Norge har vært med på å fremforhandle i eksportkontrollregimene, og som EU har sammenstilt for å ha alt fra de ulike regimene på ett sted. Av hensyn til brukervennlighet og lik tolkning, bruker Norge listene som EU har satt sammen. UD har i 2025 utarbeidet nytt design for de norske varelistene for å øke leservennligheten.

Norge har hatt tre varelister gjennom 2025. Disse er vareliste I for forsvarsrelaterte varer, vareliste II for flerbruksvarer, og liste III for visse brytningsteknologier som også er flerbruksvarer, men som opprinnelig ikke var kontrollert på liste II.

Hvordan varelistene blir til

Arbeidet med varelistene foregår hvert år. Norge deltar regelmessig i møter i de ulike eksport-

kontrollregimene for å fremme forslag, diskutere, forhandle og beslutte endringer i listene. Endringer kan være nødvendige for å regulere ny teknologi, men også for å kontinuerlig vedlikeholde listene på en måte som gjør dem tydelige, korrekte og relevante. Siden varelistene brukes av mange ulike aktører innen industri, kunnskapssektor, og av myndighetene i lisensieringen av eksport, er listenes presisjonsnivå viktig. Det kan kreve justeringer av språk, terskelverdier, tekniske noter, og tydelige kryssreferanser. Hvis medlemslandene blir enige om at den teknologiske utviklingen tilsier at det ikke lenger er behov for å kontrollere en viss vare eller teknologi, kan det bestemmes at noe skal fjernes fra varelisten og dermed kunne eksporteres uten lisens. Ekspertene fra DEKSA, andre nasjonale myndigheter og tekniske miljøer bidrar til å representere Norge i dette kompliserte arbeidet, som gjøres i internasjonale møter og gjennom digitale plattformer for koordinering av politiske beslutningsprosesser. Resultatet er at varelistene som regel oppdateres minst en gang årlig.

Vareliste I – forsvarsrelaterte varer

Vareliste I over forsvarsrelaterte varer ble oppdatert i august og september 2025 for å være i samsvar med EU Common Military List vedtatt

⁸ Forskrift om eksport av forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og tjenester – Vedlegg I–III

24. februar 2025.⁹ EUs liste viderefører det som Norge har vært med på å avtale i eksportkontrollregimet WA, og som fremgår av dets Munition List (ML), dvs. liste over forsvarsrelaterte varer. Derfor benyttes ML-koder som varekategoriene.

Listens endringer i 2025 innebærer ingen stor omlegging av kontrollen. Endringene oppdaterer og presiserer regelverket i tråd med den teknologiske utviklingen, særlig knyttet til sub-orbitale systemer og avanserte våpenteknologier. Noen av de viktigste endringene var innenfor varekategori ML8 (eksplosiver og drivmidler), med en korrigering i en av unntaksbestemmelsene (1.k). I varekategori ML10 (luftfartøy), ble listen utvidet til også å omfatte sub-orbitale farkoster og tilhørende utstyr, med et nytt underpunkt (ML10.j) og justeringer i definisjoner og fotnoter. I varekategori ML18 (produksjonsutstyr) ble en tidligere note slettet. I varekategori ML19 (energi-våpen) ble det gjort presiseringer og oppdateringer av kontrollen med rettede energivåpen, inkludert en ny merknad for å klargjøre rekkevidden av bestemmelsen. På nettsidene til WA kan man lese om alle endringer og historikk for listen.¹⁰

Vareliste II – flerbruksvarer

Vareliste II over flerbruksvarer ble oppdatert i januar 2026 for å være i samsvar med vedlegg I til EU sin Regulation (EC) No 2009/428, som ble oppdatert 8. september 2025.¹¹ EUs liste viderefører det som Norge har vært med på å avtale i regimene WA, MTCR, NSG, AG og kjemivåpenkonvensjonen, og samler listene fra disse til en konsolidert liste.

Endringene i listen i 2026 var viktige for å inkludere enkelte flerbruksteknologier som er under rask utvikling, såkalte fremvoksende teknologier eller brytningsteknologier. Den oppdaterte listen inkluderer ny kontroll med visse typer kvanteteknologi som kvantedatamaskiner og relaterte komponenter, en utvidelse av kontrollen med utstyr for å produsere og teste halvledere, en tydeligere og bredere kontroll med integrerte kretser, og en ny kontroll med avanserte maskiner for 3D-printing og enkelte spesialiserte materialer. Dette er listeføringer som ikke er avtalt gjennom konsensus i eksportkontrollregimene, men som Norge i likhet med flere av EUs med-

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/1499>

¹⁰ <https://www.wassenaar.org/control-lists-previous-years>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821>

Figur 6.4 Vareliste I – forsvarsrelaterte varer. I 2025 ble listene tilpasset for leservennlighet og digital bruk.

Kilde: Utenriksdepartementet

lemsland og Storbritannia gjennom 2024–2025 så seg nødt til å kontrollere nasjonalt med egne lister. Fra 2024 var disse kontrollert i Norge gjennom vareliste III. Med den nyeste oppdateringen av EUs flerbruksvareliste er disse listeføringene nå blitt gjeldende for alle EUs medlemsland.¹² Siden Norge har valgt i harmonisere vår vareliste II med EUs flerbruksvareliste, er de samme punktene nå ivaretatt, og trenger ikke lenger å kontrolleres med en egen vareliste III.

I tillegg ble listen oppdatert med enkelte justeringer i kontrollparametere for visse varer og teknologi, f.eks. terskler for temperaturer, eller andre ytelsesmål. Enkelte tekniske definisjoner ble avklart, og man ryddet i flere kryssreferanser og noter. Målet med dette er å sikre at nasjonale myndigheter forstår og anvender listen likt.

¹² European Commission – https://policy.trade.ec.europa.eu/news/2025-update-eu-control-list-dual-use-items-2025-09-08_en

Vareliste III – fremvoksende teknologier

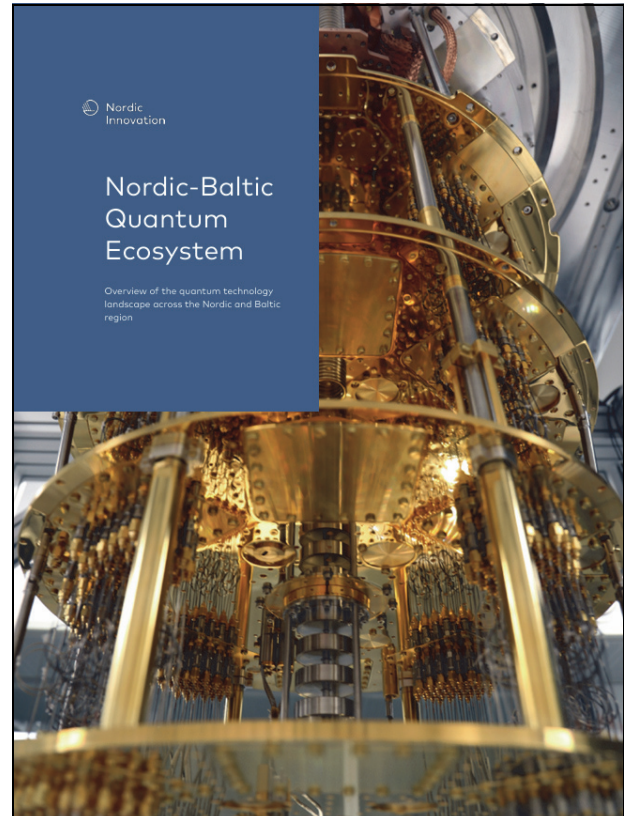
De siste årene har det ikke vært mulig å oppnå konsensus i eksportkontrollregimene om alle endringene som Norge anser som viktige for å kontrollere varer og teknologi med militær betydning. Derfor innførte Norge høsten 2024, i likhet med flere andre nærstående land, en nasjonal kontrolliste – vareliste III – for akkurat disse varene og teknologiene som er under rask utvikling.¹³ Dette gjorde Norge fordi man er avhengig av at flest mulig land innfører de samme kontrollene for å unngå omgåelser, og fordi dette er listeføringer som det store flertallet av land i eksportkontrollregimene egentlig ønsker å ha på flerbruksvarelisten. Listen inkluderer visse typer fremvoksende teknologier innenfor kategoriene materialer og materialbehandling, avansert elektronikk, og kvantedatamaskiner.

Det ble ikke rapportert om eksport i 2025 av varer eller teknologi på vareliste III, heller ikke noen avslag på søknader om lisens. Teknologiene på vareliste III har siden innføringen hatt minimal praktisk betydning for norsk industri og kunnskapssektor, men kan få det i fremtiden. Regjeringen har startet arbeidet med en norsk kvantestrategi, og det satses på stor utvikling innen feltet.¹⁴

Fra januar 2026 viser vareliste III til innholdet i den oppdaterte vareliste II for flerbruksvarer. Dersom det i fremtiden igjen blir nødvendig å sikre tilstrekkelig kontroll med kritiske varer og teknologi, og det ikke er mulig å oppnå konsensus om disse i eksportkontrollregimene, vil UD vurdere å innføre disse nasjonalt ved å oppdatere vareliste III. Dette vil i så fall kommuniseres offentlig av UD.

¹³ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-nasjonalkontrolliste/id3056638>

¹⁴ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/noreg-far-fire-nye-forskingssenter-for-quanteteknologi/id3143328>

Figur 6.5 Rapporten Nordic-Baltic Quantum Ecosystem publisert i 2025 gir en oversikt over kvanteteknologi i de nordisk-baltiske landene.

Kilde: Nordic Innovation

Utenriksdepartementet

tilrår:

Tilråding fra Utenriksdepartementet 19. juni 2026 om Eksport av forsvarsmateriell fra Norge og eksportkontroll i 2025 blir sendt Stortinget.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
publikasjoner.dep.no
Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på
www.regjeringen.no

Omslagsfoto: Philip Linder / Forsvaret

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 06/2026

